IVAR IKS

Styremøte

08.06.2018

Stor forside og oppmøtelister

Møteinnkalling
for
Styret IVAR IKS

Møtedato: 08.06.2018
Møtested: Langevatn vannbehandlingsanlegg
Møtetid: 09:00 - 10:00

Forfall meldes snarest på telefon **51 90 85 00** eller epost til ivar@ivar.no
Varamedlemmer får denne innkalling til orientering. De vil få direkte melding dersom de skal møte.

Saksliste

Saksnummer	Tittel
2018/12	Godkjenning av innkalling og saksliste
2018/13	Godkjenning av protokoll
2018/14	Revisors gjennomgang av innkjøpsområdet
2018/15	Justering av satser for erstatning for rettighet til å anlegge å ha liggende ledningsanlegg
2018/16	Orienteringssaker
2018/16.1	Økonomirapportering per 1. tertial 2018
2018/16.2	Status nyanlegg pr 31.03.2018
2018/17	Eventuelt

Møtet legges til Langevatn vannbehandlingsanlegg der det også vil bli omvisning etter møtet.

Med hilsen

Kjell Øyvind Pedersen Jostein Karlsen

Saksframlegg

Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksbehandler: Eli Marie Apell
Arkivsak nr: 18/316

Utvalg	Tidspunkt	Saksnummer
Styret IVAR IKS	08.06.2018 09:00	2018/12

Saksutredning:

Forslag til vedtak:
Innkalling og saksliste godkjennes.

Med hilsen

Kjell Øyvind Pedersen

Eli Marie Apell

Saksframlegg

Godkjenning av protokoll

Saksbehandler: Jostein Karlsen
Arkivsak nr: 18/316

Utvalg	Tidspunkt	Saksnummer
Styret IVAR IKS	08.06.2018 09:00	2018/13

Vedlegg:
Protokoll - Styremøte IVAR IKS

Saksutredning:

Forslag til vedtak:
Protokoll godkjennes.

Med hilsen

Kjell Øyvind Pedersen

Jostein Karlsen

Møteprotokoll
for
Styret IVAR IKS

Møtedato: 13.04.2018
Møtested: Mariero
Møtetid: 10:00 - 11:30

Til stede:	Medlemmer: Stanley Wirak, Sissel Knutsen Hegdal, Leif Arne Moi Nilsen, Merethe Elin Kvia, Eline Nilsen Furre, Ståle Ingvartsen Varamedlemmer: Observatører: Anne Waldemar, Tore Morten Hope
Forfall:	Odd J. Forsell, Tom Henning Slethei, David Glitza
Administrasjonen:	Jostein Karlsen, Kjell Øyvind Pedersen

Godkjenning av innkalling og saksliste

Sak
2018/06

Vedtak: **Innkalling og saksliste godkjennes.**

Godkjenning av protokoll

Sak
2018/07

Vedtak: **Protokoll godkjennes.**

Årsregnskap og styrets beretning 2017

Sak
2018/08

Revisor Stig Fjelldahl - BDO - orienterte om regnskapsrevisjonen.

Jostein Karlsen orienterte om regnskapet.

Det ble i diskusjonen fokusert på perioden for tilbakebetaling av for mye innkrevet gebyrinnekter sett i forhold til selvkostretningslinjene. Administrasjonen bes om å klargjøre formalitetene.

Utkast årsrapport for IVAR 2017 ble delt ut til gjennomsyn.

Vedtak:

1. **Regnskapet og styrets beretning for 2017 godkjennes.**
2. **Kr 970 309 dekkes av annen opptjent egenkapital.**
3. **Regnskapet oversendes representantskapet i årsberetningen**

Dublering Åsvatnet - tilleggsbevilgning

Sak
2018/09

Vedtak:

Det vedtas en tilleggsbevilgning på kr. 1.300.000,- til prosjekt 110026 Dublering Åsvatnet.

Orienteringssaker
Sak
2018/10

Eventuelt
Sak
2018/11

Vaktordning byttebua

Audun Roaldkvam orienterte om erfaringene så langt.

Styret ba om juridisk avklaring mht. eventuell avvisning av uønskede personer.

Ny vannkilde - Birkelandsvatnet

Kjell Øyvind Pedersen orienterte om at regnefeil i saksutredningen i fylkeskommunen har medført omkamp om vedtaket i saken om ny drikkevannskilde. IVAR har mottatt brev fra Fylkeskommunen som ber om nye vurderinger i saken. Henvendelsen er besvart av IVAR gjennom et brev der det vises til det grundig arbeidet som er gjort i konsekvensutredning for konsesjonssøknaden.

Oppfølging selskapsrevisjon

Rogaland Revisjon, som i 2017 sendte ut rapport etter selskapsrevisjon av IVAR, ber om tilbakemelding på punkter i rapporten som krever oppfølging. Administrasjonen avklarer frist for tilbakemelding og legger til rette for styrebehandling av aktuelle punkter.

Utsmykking nyanlegg

Kjell Øyvind Pedersen ba om styrets syn på å bruke noe ressurser på utsmykking av de store nyanleggene vi er i ferd med å ferdigstille.

Styret ba om eget saksframlegg med tanker om hva vi snakker om mht. type utsmykking og kostnader.

Sykefravær og arbeidsmiljø

Leif Arne Moi Nilsen viste til årsrapporten der det framgår at sykefraværet for 2017 ligger noe over målsettingen. Han viste til erfaringer andre steder ulike aktiviteter har bedret arbeidsmiljøet og som har redusert sykefraværet.

Kjell Øyvind Pedersen viste til IVARs egne aktiviteter knyttet til arbeidsmiljø og at man har stort fokus på dette i selskapet. Når langtidsfraværet trekkes fra ligger vi på ca. 2 % fravær. Men IVAR tar svært gjerne i mot innspill/forslag som kan forbedre oss ytterligere.

Klima- og miljøplan i Stavanger kommune

Leif Arne Moi Nilsen viste til utfordringer knyttet til miljøregnskapet i Stavanger etter at vi får inn Finnøy og Rennesøy med drivhusnæringene. Selv om klimaregnskapet går i null, bør det være et mål og gjøre det enda bedre ved å utnytte biogass enda bedre, f.eks. til oppvarming av drivhus.

Ryfylke Miljøverk IKS (RYMI)

Audun Roaldvkam orienterte om at styret i RYMI har vedtatt å søke om å overføre virksomheten til IVAR. Saken sendes til eierkommunene Strand, Forsand, Hjelmeland, Finnøy og Suldal til behandling høsten 2018.

---	---	---
Stanley Wirak	Sissel Knutsen Hegdal	Leif Arne Moi Nilsen

---	---	---	---
Tom Henning Slethei	Merete Elin Kvia	Eline Nilsen Furre	Ståle Ingvartsen

Saksframlegg

Revisors gjennomgang av innkjøpsområdet

Saksbehandler:	Geir Strømland
Arkivsak nr:	18/218

Utvalg	Tidspunkt	Saksnummer
Styret IVAR IKS		
Styret IVAR IKS	08.06.2018 09:00	2018/14

Vedlegg:
15.05.18. IVAR Gjennomgang av innkjøpsområdet - revidert utkast til diskusjon

Saksutredning:
Styret har i møte med revisor den 27.10.2017 sak 2017/24, bedt om en gjennomgang av innkjøpsområdet.
Revisor har ferdigstilt prosjektet og levert sin rapport. Gjennomgangen har tatt utgangspunkt i lover og forskrifter for offentlige anskaffelser, og hovedformålet var å:

- Kartlegge prosesser, systemer og kompetanse, herunder:
    - selksapets interne regler og faktiske prosedyrer for innkjøp av varer og tjenester med formål å avdekke om disse ivaretar krav i lov og forskrift og risikoområder
    - selskapets systemer og funksjoner for støtte til innkjøpsprosesser med tanke på om disse gir tilstrekkelig støtte til innkjøpsprosessene og ivaretar krav til dokumentasjon av beslutninger om innkjøp og gjennomføring av innkjøp
    - de ansatte kompetanse knyttet til regelverket og etterlevelsen av lover, forskrifter og interne retningslinjer
    - foreslå tiltak som kan bedre prosesser, systemer og kompetanse
- Teste om prosesser og systemer oppfyller lovverk og interne retningslinjer:
    - Gjennomgå et utvalg av gjennomførte innkjøp for å avdekke om IVAR IKS operer ihht. Anskaffelsesreglene

Revisor gir i sin hovedkonklusjon uttrykk for at:
«IVAR har god kontroll på store innkjøp, men det er avdekket svakheter innen enkelte risikoområder

- IVAR har gjennomført betydelig arbeid for å bedre innkjøpsrutinene og resultatet av dette arbeidet har gitt en betydelig forbedring. Deler av arbeidet pågår fortsatt og det antas at dette vil gi ytterligere forbedringer
- Ved større anskaffelser har IVAR bred erfaring og det er ikke avdekket vesentlige feil
- Det er avdekket flere brudd hvor akkumulerte anskaffelser overskrider terskelverdier uten at det har vært konkurranseprosesser
- Det er avdekket et brudd og et mulig brudd på reglene for anskaffelser i utvidet egenregi / direktetildeling
- Det er avdekket ett brudd og flere mulige brudd på reglene for offentlig-offentlig samarbeid»

Revisor har gitt anbefalinger til høy prioritet av forbedringstiltak innenfor for følgende aktivitetsområder:

- «Akkumulering av mindre innkjøp og direktekjøp fra tidligere leverandører.
- Utvidet egenregi

- Offentlig – offentlig samarbeid»

Revisor gir «grønt lys» og godkjent til siste års tiltak for å bedre og profesjonalisere innkjøpene. Av pågående tiltak som kan bedre anskaffelsene ytterligere nevnes spesielt etablering av E-handelssystem og Konkurransegjennomføringsverktøy (KGV). Videre framkommer følgende anbefaling: «Det tydelige fokuset på anskaffelsesregelverket og forbedringer rundt innkjøp bør fortsatt gis høy prioritet»

For ytterligere detaljer vedrørende resultat av gjennomgangen av innkjøpsområdet og stikkprøvekontrollen innenfor de ulike terskelverdiene, samt bruk av leverandører, vises det til rapporten i sin helhet.

Administrasjonens vurdering av rapportern

Rapporten synes å besvare de spørsmål styret ønsket besvart.
Rapporten har avdekket aktiviteter og rutiner som fungerer, samt forbedringspunkter.
Administrasjonen i IVAR ønsker å undersøke nærmere noen av de innkjøpsfaglige vurderingene og anbefalingene revisor gir i rapporten, men vi mener at rapporten kan legges til grunn for videre prioriteringer og arbeid for å sikre at IVARs innkjøp skjer i hht anskaffelsesregelverket.

Tiltak-Aksjonsliste

- IVAR bruker rapporten som forankring for avdekte avvik og igangsetting av tiltak for å sikre at anskaffelser og drift skjer i hht regelverket
- Oppdatere fullmaktsmatrise
- Fellesavtaler Lyse - avklaringer
- Innføring av nye verktøy og rutiner for innkjøp
    - E- handel
        - Oppdaterte rutiner for innkjøp – færre Bestillere
    - Konkurransegjennomføringsverktøy (KGV)
    - Avtaleverktøy (KAV)
    - Øke antall rammeavtaler

Forslag til vedtak:

Styret tar rapporten «gjennomgang av innkjøpsområdet» til etterretning og administrasjonen følger opp de avdekkede forbedringspunkter, samt jobber videre med rapportens anbefalinger og forslag til tiltak.

Med hilsen

Kjell Øyvind Pedersen

Geir Strømland

GJENNOMGANG AV INNKJØPSOMRÅDET

IVAR IKS

REVIDERT UTKAST TIL DISKUSJON

THOMAS LIDSHEIM
15.05.2018

AGENDA

1. Bakgrunn og oppdragsbeskrivelse
2. Oppsummering og anbefalinger
3. Gjennomgang av innkjøpsområdet

Vedlegg 1. Definisjoner og metode

Vedlegg 2. Detaljtester

Vedlegg 3. Generelle betraktninger

BDO SITT ARBEID – BAKGRUNN OG OPPDRAGSFORSTÅELSE

Kartlegging av situasjonen i dag, foreslå forbedring og avdekke eventuelle avvik

- IVAR IKS er eid av kommuner i Rogaland og som en offentlig eid aktør er det viktig for selskapet, selskapets styre og eierne at IVAR IKS handler i henhold til anskaffelsesreglene for offentlig sektor. Styret har derfor bedt selskapets revisor, BDO, om en gjennomgang av innkjøpsområdet. Gjennomgangen har hatt utgangspunkt i lover og forskrifter for anskaffelser i offentlig sektor og er gjennomført i to prosjekter med to hovedformål;

  Prosjekt 1
  - Kartlegge prosesser, systemer og kompetanse, herunder:
    - selskapets interne regler og faktiske prosedyrer for innkjøp av varer og tjenester med formål å avdekke om disse ivaretar krav i lov og forskrift og risikoområder
    - selskapets systemer og funksjoner for støtte til innkjøpsprosesser med tanke på om disse gir tilstrekkelig støtte til innkjøpsprosessene og ivaretar krav til dokumentasjon av beslutninger om innkjøp og gjennomføring av innkjøp
    - de ansattes kompetanse knyttet til regelverket og etterlevelsen av lover, forskrifter og interne retningslinjer
    - Foreslå tiltak som kan bedre prosesser, systemer og kompetanse

  Prosjekt 2
  - Teste om prosesser og systemer oppfyller lovverk og interne retningslinjer:
    - Gjennomgå et utvalg av gjennomførte innkjøp for å avdekke om IVAR IKS opererer ihht. anskaffelsesreglene
- Denne rapporten oppsummerer arbeidet som BDO har gjort herunder konklusjoner og anbefalinger. Rapporten er forelagt ledelsen før presentasjon i styret og ledelsens kommentarer er inntatt i rapporten.

Distribusjonsliste
- Dir. innkjøp
- Finansdirektør
- Adm. dir.
- Styret/Revisjonsutvalget
- Ekstern revisor (kopi)

Tester
Intervjuer av nøkkelpersoner
Gjennomgang av relevante dokumenter
Detaljtest av utlyste anskaffelser (stikkprøver)
Test om store innkjøp har vært gjennom konkurranseprosess (stikkprøver)
Test om akkumulerte småkjøp som overstiger terskelverdier er håndtert ihht anskafelsesreglene (stikkprøver)

Magnus Vegem Dahle
Prosjektleder

Thomas Lidsheim
Partner Rådgivning

1. Bakgrunn og oppdragsbeskrivelse
2. Oppsummering og anbefalinger
3. Gjennomgang av innkjøpsområdet
Vedlegg 1. Definisjoner og metode
Vedlegg 2. Detaljtester
Vedlegg 3. Generelle betraktninger

IVAR HAR GOD KONTROLL PÅ STORE INNKJØP, MEN DET ER AVDEKKET SVAKHETER INNEN ENKELTE RISIKOOMRÅDER

- IVAR har gjennomført betydelig arbeid for å bedre innkjøpsrutinene og resultatet av dette arbeidet har gitt en tydelig forbedring. Deler av arbeidet pågår fortsatt og det antas at dette vil gi ytterligere forbedringer
- Ved større anskaffelser har IVAR bred erfaring og vi har ikke avdekket vesentlige feil
  - Innkjøpsavdelingen har god kompetanse på store innkjøp, men det kan være sårbart med få personer med høy kompetanse
  - Forarbeidene og planleggingen av store anskaffelser dokumenteres og arkiveres i mindre grad enn ønskelig
  - Store innkjøp knyttet til prosjekter synes å bli ivaretatt på en god måte og i henhold til regelverket
- Det er avdekket flere brudd hvor akkumulerte anskaffelser overskrider terskelverdier uten at det har vært konkurranseprosesser
  - Akkumulerte anskaffelser gjelder flere mindre innkjøp fra samme leverandør som samlet over tid overstiger terskelverdiene i regelverket
  - Halvpartene av de 15 stikkprøvene, av et utvalg på 502 leverandører, avdekket brudd på anskaffelsesregelverket. Merk at dette kun er et utvalg, og bildet for hele populasjonen kan være annerledes.
  - I IVAR sine rutiner er det beskrevet at innkjøp under 100 000 er unntatt regelverket, men slike innkjøp skal sees i et 4-årsperspektiv*. Hvis anskaffelsene akkumulert over fire år overskrider terskelverdiene skal de håndteres deretter.
  - Pågående prosess knyttet til etablering av e-handel vil antas å dels imøtekomme behovet for oppfølging og kontroll ved mindre anskaffelser som over tid som overstiger terskelverdiene
  - Det er viktig å påse at e-handelssystemet akkumulerer alle innkjøp fra enkelte leverandører og samme produktgrupper og at det varsles hvis terskelverdier overstiges

*Noe uenighet i tolkningen av lovverket. IVARs ledelse mener at man skal legge ett år til grunn ved beregning av akkumulerte innkjøp, ikke fire.

IVAR HAR GOD KONTROLL PÅ STORE INNKJØP, MEN DET ER AVDEKKET SVAKHETER INNEN ENKELTE RISIKOOMRÅDER FORTS.

- Det er avdekket et brudd og et mulig brudd på reglene for anskaffelser i utvidet egenregi / direktetildeling.
  - Direktekjøpsavtalen med Svåheia Avfall er i brudd med regelverket da selskapet er delvis privateid. Avtalen burde vært utlyst før avtaleinngåelse
    - Avtalen er inngått som en konsekvens av en lang prosess (herunder politiske føringer, reguleringer og etablering av anlegget)
    - Det er usikkert om det praktisk / økonomisk finnes alternative tilbydere for denne kontrakten da alternative anlegg antas å innebære betydelige merkostander knyttet til transport
    - Innkjøpet er av en karakter som innebærer lav sannsynlighet for klage til KOFA
    - Ved fremtidige innkjøp fra selskaper med delvis privat eierskap må det påses at det avholdes en reell anbudskonkurranse for å dokumentere at det ikke er alternative tilbydere
  - Avtalene med Forus Energigjenvinning synes å være i brudd med regelverket da avtalen er lenger enn normalt tillatt, og fordi Lyse er et rent kommersielt rettet foretak og er derfor ikke omfattet av regelverket, uavhengig av Lyses eierstruktur.
    - Avtalen er inngått som en konsekvens av en lang prosess (herunder politiske føringer, reguleringer og etablering av anlegget)
    - Det er usikkert om avtalen kan omgjøres, men det anbefales å vurdere reforhandling
    - Ved fremtidige avtaler anbefales det maksimal avtalelengde på åtte år
- Det er avdekket ett brudd og flere mulige brudd på reglene for Offentlig-offentlig samarbeid
    - Lyse er ikke omfattet av regelverket for offentlige anskaffelser, direktekjøp over terskelverdiene er dermed i brudd med reglementet
    - IVAR gjør flere innkjøp i samarbeid med, eller i Lyse sin regi
    - I tilfeller hvor eierne av de to selskapene ønsker å koordinere / samordne innkjøp mellom de to selskapene er det styrets ansvar å påse at det enkelte selskap etterlever regelverket.
    - Samordnet innkjøp vil være naturlig i tilfeller hvor det er en reell skalafordel eller samordningseffekt og det antas at leverandørmarkedet vil prise inn dette i en effektiv konkurranse, men innkjøpssamarbeid må bli utført utelukkende av hensyn til offentlige interesser, og følge normale anskaffelsesprosedyrer

1. Bakgrunn og oppdragsbeskrivelse
2. Oppsummering og anbefalinger
3. Gjennomgang av innkjøpsområdet
Vedlegg 1. Definisjoner og metode
Vedlegg 2. Detaljtester
Vedlegg 3. Generelle betraktninger

ANBEFALINGER

Akkumulering av mindre innkjøp og direktekjøp fra tidligere leverandører
Det bør etableres en tydeligere fullmaktsmatrise for innkjøp, antall innkjøpere bør reduseres og disse bør få ytterligere opplæring. IVAR bør gjennomgå alle leverandører hvor det antas at innkjøpene kan overstige 100 000 over fire år, men det er ikke vært gjennomført konkurranseprosess, og sørge for at disse blir rett håndtert.

Utvidet egenregi
Svåheia Avfall: Tjenestene som utføres av Svåheia Avfall bør gjennom konkurranseprosesser.
Forus Energigjenvinning: Avtalene bør gjennomgås for å sikre at dette er håndtert korrekt innen anskaffelsesregelverket

Offentlig-offentlig samarbeid
Alle anskaffelsene gjort av, fra eller samme med Lyse bør gjennomgås for å sikre at dette er håndtert korrekt innen anskaffelsesregelverket. Ved fremtidige fellesanskaffelser bør styret i IVAR ivareta at IVAR opptrer ihht regelverket, uavhengig av LYSE

Pågående tiltak
IVAR har de siste årene startet flere initiativ for å bedre og profesjonalisere sine innkjøp. Tiltakene som er nevnt er blant annet ansettelse av innkjøpsekspertise, etablere e-handelssystem og flere rammeavtaler og etablere KGV-verktøy.

Med de pågående tiltakene vil IVAR sin anskaffelser bedres betraktelig.

IVAR har god kontroll på store anskaffelser. Forarbeidene og planleggingen av disse kan med hell dokumenteres bedre, slik at innkjøpene kan i større grad etterprøves.

Anbefaling: Det tydelige fokuset på anskaffelsesregelverket og forbedringer rundt innkjøp bør fortsatt gis høy prioritet.

AKKUMULERTE ANSKAFFELSER UNDER 100 000

STIKKPRØVENE ANTYDER AT DET KAN VÆRE AVVIK VED 50% AV TILFELLENE HVOR DEN AKKUMULERTE VERDIEN AV KJØP UNDER 100 000 PASSERER TERSKELVERDIER

Anbefalinger og tiltak:

Høy prioritet: For at innkjøp skal regnes som under terskelverdien på 100 000 i LOA § 2, skal det forventede akkumulerte innkjøpet over 48 måneder* ligge til grunn i tråd med FOA § 5-4 (12), eller FF § 5-3 (12). Per i dag er innkjøp under 100 000 beskrevet som «unntatt anskaffelsesregelverket». Nyanseringen over bør inkluderes i IVAR sin dokumentasjon og rutiner.

Høy prioritet: IVAR bør gjennomgå alle leverandører hvor det antas at innkjøpene kan overstige 100 000 over fire år, hvor det ikke har vært gjennomført konkurranseprosesser. Kun en leverandør hvor samlede innkjøp for perioden 2014-2017 oversteg 2 millioner NOK ble testet. Her ble et større avvik avdekket. Det bør gjennomføres ytterligere tester av leverandører i denne kategorien for å avdekke om dette er en enkelthendelse eller et systematisk problem.

Status

IVAR har startet en rekke tiltak som vil redusere faren for kjøp som er i strid med anskaffelsesreglene.

IVAR benytter seg ofte av muligheten for frivillig utlysning for å «være på den sikre siden».

Per i dag kan «alle» gjennomføre innkjøp. Regulering av innkjøpsprosedyrene vil bedres med e-handelssystemet som er underveis. Hvilke innkjøp som vil være utenfor e-handelssystemet bør avklares. Etter vår mening er IVAR sin fullmaktsmatrise / prosedyre for innkjøp mindre brukervennlig enn ønskelig.

Fra flere leverandører gjøres det innkjøp basert på historiske vurderinger og egne formeninger. Dette kan være ok hvis det akkumulerte innkjøpet over fire år er under 100 000. 15 av et uttrekk på 502 leverandører ble testet, hvorav syv av disse 15 synes å være i brudd med anskaffelsesregelverket. Merk at dette kun er et utvalg, og bildet for hele populasjonen kan være annerledes.

Beskrivelse

Kompetanse

Generelt virker kompetansen å være god i innkjøpsmiljøet, men det kan synes at i IVAR generelt bør kompetansen heves, gitt antall potensielle innkjøpere. Alternativt redusere antall innkjøpere.

Rutiner

Rutinene for mindre anskaffelser vil endre seg vesentlig ved etableringen av e-handelssystemet. Det er viktig å påse at systemet reflekterer regelverket.

System

Systemet for mindre anskaffelser vil endre seg vesentlig ved etableringen av e-handelssystemet.

Kommentarer fra IVAR:

* Her er det noe uenighet i tolkningen av regelverket. Ledelsen i IVAR mener at FOA § 5-4 (9) a) og b) eller FF § 5-3 (9) a) og b) som sier at verdier skal beregnes ut ifra et 12-måneders perspektiv mer korrekt å bruke.

ANSKAFFELSER MELLOM 100 000 OG NESTE TERSKELVERDI*

GENERELT GOD KONTROLL, MEN DET SYNES AT DET BENYTTES LEVERANDØRER BASERT PÅ TIDLIGERE ERFARINGER OG KONKURRANSER

Anbefalinger og tiltak:

Høy prioritet: Antall innkjøpere bør reduseres, og det bør utformes en meget tydelig og praktisk anvendelig fullmaktsmatrise. I tillegg bør alle med fullmakt til å gjennomføre innkjøp få opplæring i anskaffelsesregelverket.

Høy prioritet: IVAR har startet arbeidet med en rekke tiltak som vi anser som viktige og nødvendige, blant annet å etablere flere rammeavtaler, e-handelssystemet og KGV-verktøy. Dette arbeid bør ha fortsatt høy prioritet

Medium prioritet: Forarbeidene og planleggingen av anskaffelser bør dokumenteres bedre og arkiveres sammen med resten av dokumentene for anskaffelsen. Dette blant annet for at innkjøpene letter skal kunne etterprøves.

Status

IVAR, og spesielt avdelingen for plan og utbygging, benytter seg ofte av muligheten for frivillig utlysning for å «være på den sikre siden». Dette kan medføre unødvendig ressursbruk, da den utlyste anskaffelsen kunne potensielt vært gjennomført ved direktekjøp eller på rammeavtaler.

Det kan synes at det er gjort innkjøp i denne kategorien uten at det er gjennomført en konkurranse på det spesifikke innkjøpet, men at det heller vises til tidligere konkurranse, erfaringer med leverandøren og/eller egne formeninger om tilbydermarkedet.

IVAR må ta i betraktning at forventet akkumulert kjøpesum over *48 måneder skal ligge til grunn når innkjøpet sees opp mot terskelverdiene for de forskjellige prosedyrene, jfr. FOA § 5-4 tolvte ledd bokstav b, jfr. og FF § 5-3, 12), og sikre at dette overholes.

Beskrivelse

Kompetanse

Generelt virker kompetansen å være god i innkjøpsmiljøet. Gitt det store antallet potensielle innkjøpere, bør kompetansen på området i IVAR generelt heves.

Rutiner

Det synes at rutinen for innkjøp i denne størrelsesorden er å konferere med Geir Asbjørn Strømland, selskapets interne ekspertise på anskaffelsesregelverket.

System

IVAR sitt TQM-verktøy gir en lett oversikt over hvilken prosedyre som skal følges for innkjøpene, basert på terskelverdier.

Kommentarer fra IVAR:

* Her er det noe uenighet i tolkningen av regelverket. Ledelsen i IVAR mener at FOA § 5-4 (9) a) og b) eller FF § 5-3 (9) a) og b) som sier at verdier skal beregnes ut ifra et 12-måneders perspektiv.

* Avhenger av type innkjøp og regime. Kan være 1,3m (fram til 06.04.18 var denne terskelverdien 1,1m), 3,5m eller 44m

ANSKAFFELSER STØRRE ENN ØVRE TERSKELVERDI*

GENERELT GOD KONTROLL, MEN RUTINENE SYNES NOE SÅRBARE OG FORARBEIDER SOM PLANLEGGING OG RISIKOVURDERINGER BØR I STØRRE GRAD DOKUMENTERES OG ARKIVERES

Anbefalinger og tiltak:

Medium prioritet: Det bør gjennomføres opplæring slik at flere i organisasjonen har høy kompetanse på anskaffelsesregelverket, og derigjennom sikre at systemet blir mindre sårbart for fravær etc.

Medium prioritet: Forarbeidene og planleggingen av anskaffelser bør dokumenteres bedre og arkiveres sammen med resten av dokumentene for anskaffelsen. Dette sikrer at innkjøpene er etterprøvbare.

Status

Avdelingen som gjør flest store innkjøp, PUB, legger «alt» på Doffin. Dette kan medføre unødvendig ressursbruk, da den utlyste anskaffelsen kunne potensielt vært gjennomført ved direktekjøp eller på rammeavtaler.
IVAR får få klager og er sjeldent klaget inn til KOFA.
Generelt synes det at IVAR har gode rutiner for gjennomføring av store innkjøp.

Innkjøpsavdelingen sentralt har god kompetanse på store innkjøp, men det kan være sårbart da det synes at det er få personer med høy kompetanse på innkjøpsområdet.

Det synes at forarbeidene og planleggingen av anskaffelser dokumenteres og arkiveres i mindre grad enn ønskelig.

Beskrivelse

Kompetanse
IVAR har generelt meget god kompetanse på gjennomføring av store innkjøp. Spesielt PUB har bred erfaring fra området.

Rutiner
Det kan synes at planleggingen av store innkjøp bør dokumenteres bedre. For eksempel hvordan måle måloppnåelse, risikoanalyse, evaluering av livssykluskostnader etc.

System
IVAR sitt TQM-verktøy gir en lett oversikt over hvilken prosedyre som skal følges for innkjøpene, basert på terskelverdier

Kommentarer fra IVAR:

* Avhenger av type innkjøp og regime. Kan være 1,3m (fram til 06.04.18 var denne terskelverdien 1,1m), 3,5m eller 44m

RAMMEAVTALER OG ANDRE FASTE AVTALER / LEVERANDØRER

IVAR HAR FOKUS PÅ Å BEDRE DETTE OMRÅDET. DET ER AVDEKKET AVVIK SPESIELT I SOM ER ETABLERT SOM UTVIDET EGENREGI

Anbefalinger og tiltak:

Høy prioritet: IVAR bør gjennomgå innkjøp som er definert som utvidet egenregi / offentlig-offentlig samarbeid, da det er avdekket brudd på dette området. Vi vil spesielt fremheve leverandørforholdet med Svåheia Avfall AS som er delvis privateid, jfr. FOA § 3-1, bokstav c), samt § 3-2 bokstav c)

Medium prioritet: IVAR bør undersøke om avtalene med Forus Energigjenvinning er i henhold til anskaffelsesregelverket, da vår juridiske vurdering basert på et begrenset faktagrunnlag indikerer at dette ikke er i tråd med regelverket.

Medium prioritet: IVAR bør prioritere å få på plass systemer for å få oversikt over alle gjeldene avtaler. Dette for bedre oversikten over når avtaler må fornyes / gjennom konkurranseprosess, unngå handelslekkasjer osv. Dette bør KGV-verktøyet kunne håndtere.

Status

IVAR arbeider strukturert med å få på plass en rekke rammeavtaler og KGV-verktøy. Dette vil redusere risikoen for brudd på anskaffelsesregelverket.

IVAR har ingen komplett oversikt over rammeavtaler og andre løpende avtaler.

Det skal mye til for at KOFA godkjenner avtaler over åtte år. Det er derfor knyttet vesentlig usikkerhet til om avtalen med Forus Energigjenvinning (FE AS) som varer til 31.12.2032 er for lang. Basert på forelagt informasjon anskaffelsen ikke er i tråd med regelverket for utvidet egenregi / offentlig-offentlig samarbeid.

IVAR har en fast avtale med Svåheia Avfall AS, som ikke har vært gjennom konkuranseprosess. Dette er et klart brudd på anskaffelsesregelverket da en privat aktør eier 20% av selskapet, jfr. FOA § 3-1, bokstav c), samt § 3-2 bokstav c), samt FF IBID.

Beskrivelse

Kompetanse

Det synes at IVAR har god kompetanse på å anskaffe rammeavtaler. Innkjøpsavdelingen jobber aktivt med dette området.

Rutiner

Rutinene for oppfølgning av rammeavtaler vil endre seg med implementeringen av KGV-verktøy og e-handel og har derfor ikke blitt videre kartlagt

System

IVAR vil ha glede av det kommende KGV-verktøyet for å følge opp rammeavtalene og andre faste avtaler

Kommentarer fra IVAR:

1. Bakgrunn og oppdragsbeskrivelse
2. Oppsummering og anbefalinger
3. Gjennomgang av innkjøpsområdet
Vedlegg 1. Definisjoner og metode
Vedlegg 2. Detaljtester
Vedlegg 3. Generelle betraktninger

IVAR OG LYSE

DET SYNES Å VÆRE USIKKERHET TIL OM AVTALER ER GJORT I HENHOLD TIL REGELVERKET VEDRERØRENDE ANSKAFFELSER GJORT I REGI AV ELLER I SAMARBEID MED LYSE

Anbefalinger og tiltak:

Høy prioritet: Det bør spesielt undersøkes om kundeforholdet med Tieto, gjennom Lyse Link, er i henhold til regelverket. Basert på informasjonen vi har mottatt var overdragelsen av IT-tjenester fra IVAR til Lyse Link i strid med regelverket. Videre er det heftet stor usikker ved om Tietos overtakelse av IVAR som kunde fra Lyse Link ble gjort i henhold til regelverket. Det bør også undersøkes om det pågående kundeforholdet Tieto i henhold til anskaffelsesregelverket. Et innkjøpssamarbeid må bli utført utelukkende av hensyn til offentlige interesser, jf. FOA § 3-3 bokstav b, eller FF IBID.

Medium prioritet: Alle avtalene / innkjøpene som er gjort ved å «henge seg på» Lyse bør gjennomgås for å sikre at dette er håndtert innen anskaffelsesregelverket. Da Lyse er et kommersielt rettet foretak, kan anskaffelser fra / gjennom Lyse ikke anses som utvidet egenregi eller offentlig-offentlig samarbeid

Status

Det ser ut til at enkelte av avtalene som er i felleskap med Lyse er planlagt for ny rammeavtale (for eksempel rengjøringg og kantinedrift).

Det synes å være usikkerhet rundt hvordan avtalene sammen med Lyse mot andre leverandører ble inngått og om de er i henhold til anskaffelsesregelverket.

Spesielt er det knyttet usikkerhet rundt leverandørforholdet med Tieto da dette ble etablert gjennom Tieto sin virksomhetsoverdragelse av Lyse Link.

Beskrivelse

Det ble besluttet at IVAR skulle samlokaliseres med Lyse for å vinne kostnadssynergier. I den sammenheng ble det sett som hensiktsmessig at IVAR bruke Lyse Link som leverandør på IT-siden, samt at IVAR ble inkludert i Lyse sine avtaler med en rekke leverandører primært inne facility management services.

Kommentarer fra IVAR:

KONTAKTPERSONER

Thomas Lidsheim – Partner Rådgivning

- M: 91 58 91 59
- Epost: thomas.lidsheim@bdo.no

Magnus Vegem Dale - Prosjektleder

- M: 90 17 55 97
- Epost: magnus.dale@bdo.no

VEDLEGG

1. Bakgrunn og oppdragsbeskrivelse
2. Oppsummering og anbefalinger
3. Gjennomgang av innkjøpsområdet
Vedlegg 1. Definisjoner og metode
Vedlegg 2. Detaljtester
Vedlegg 3. Generelle betraktninger

DEFINISJONER

Anbefalinger og tiltak:

Høy prioritet: Angir en kritiske risiko eller et lovkrav som ikke er håndtert på en tilfredsstillende måte. Det bør iverksettes tiltak straks

Medium prioritet: Angir en risiko som ikke er håndtert på en fullt ut tilfredsstillende måte. Tiltak bør iverksettes så snart som mulig

Status

Kvaliteten er tilfredsstillende – Møter de aller fleste aksepterte standarder. Det er ikke avdekket vesentlige risikoer som ikke er håndtert på en tilfredsstillende måte. Det vil allikevel være områder som kan forbedres

Kvaliteten bør forbedres – Møter ikke alle aksepterte standarder. Enkelte risikoer er ikke håndtert på en tilfredsstillende måte.
Tiltak bør iverksettes.

Kvaliteten må forbedres – Møter ikke alle aksepterte standarder. Vesentlige risikoer eller lovkrav er ikke håndtert på en tilfredsstillende måte.
Tiltak må iverksettes så snart som mulig

Beskrivelse

Symbolene indikerer vår oppfatning av situasjonen på revisjonstidspunktet, og kan ikke tolkes som noen garanti for den reelle godheten på de etablerte prosesser og tiltak. Vurderingene er basert på stikkprøver, observasjoner og intervjuer gjort i forbindelse med prosjektgjennomføringen, og gir ikke noen total konklusjon på internkontrollen i selskapet. Det vil derfor kunne være forhold som ikke er vurdert og som kunne medført andre konklusjoner

- FF = Forskrift om innkjøpsregler i forsyningssektorene
- LOA = Lov om offentlige anskaffelser
- FOA = Forskrift om offentlige anskaffelser

METODE

Dokumentgjennomgang

Tilgjengelige dokumenter som ble forespurt, samt andre dokumenter som IVAR har ansett som relevante ble oversendt og gjennomgått. Dette har vært med å danne grunnlag for intervjuer og har gitt videre innsikt i prosesser, rutiner og kompetanse

Intervjuer

Det ble gjennomført i alt syv intervjuer. Alle intervjuobjektene var identifisert av IVAR. Personene representerte alle driftsavdelingene og forskjellige roller ved innkjøp. Intervjuene bidro til å gi generell innsikt i prosesser, rutiner og kompetanse, hvilke tiltak som allerede er startet og finne hvilke områder som skulle bli detaljtestet

Detaljtesting

Detaljtesting av utlyste prosjekter

Det ble trukket ut i alt 10 tilfeldige utlysninger fra 2017 fordelt på driftsområdene.
All dokumentasjon fra disse utlysningene ble etterspurt, mottatt og gjennomgått

Driftsområdet	# uttrekk
Drift VA	1
Gjenvinning	2
Plan og utbygging	3
Tjenesteutvikling	1
Økonomi og administrasjon	3

Detaljtesting – har store innkjøp blitt utlyst

Åtte leverandører fordelt per terskelverdi ble tilfeldig valgt blant 343 leverandører med leveranser over 100 000 i 2017. Det ble deretter etterspurt dokumentasjon for at konkurranseprosesser var gjort i samsvar med terskelverdiene. Innkjøpet i seg selv ble ikke testet på samme måte som ved detaljtestingen av utlyste prosjekter

Detaljtesting – akkumulering av kjøp under 100 000,-

15 leverandører blant alle leverandører med mellom 100 000 og 2 000 000 i akkumulerte leveranser i perioden april/mai 2014 til 31. desember 2017 ble plukket ut til detaljtesting. 10 leverandører ble valgt blant de 15 største leverandørene i denne kategorien. De resterende fem ble tilfeldig valgt fra resten av populasjonen. Dokumentasjon / kommentarer til innkjøp fra disse leverandørene ble etterspurt og gjennomgått. I tillegg har det blitt gjort lette tester rundt innkjøp fra Kluge

DETALJTEST AV UTLYSTE OPPDRAG

DETALJTESTENE VISER AT IVAR HAR GENERELT GOD KONTROLL PÅ KONKURRANSEPROSESSENE

	Innkjøp	Doffin-#	BDO fra kommentar	IVAR fra kommentar
	Henting, transport og behandling av farlig avfall	2017-860084	Anses ok.	
	Kjøp av analysetjenester	2017-839848	Anses ok.	
	Kvitsøy sjøledning	2017-373650	Anses ok.	
	Rørsystemer - Nye Vågen avløpspumpestasjon	2017-893801	Anses ok.	
	Trykking av tømmekalendere, brosjyrer, etc.	2017-477861	Anses ok.	
	Slamtømming - private anlegg i Time kommune	2017-734536	Anses ok.	
	Utvidelse Langevatn E-51 Driftskontroll	2017-781625	Anses ok.	
	Skilt, produksjon, levering og montering	2017-984593	Anses ok.	
	Anskaffelse av serielån	2017-370979	Anses ok. Anskaffelsen gjelder et serielån på NOK 836m med løpetid på 30 år. I den frivillige kunngjøringen ble anskaffelsens verdi anslått til å være NOK 836 000. Med kun 1% rente og 30 års løpetid vil rentekostnaden alene være NOK 125,8m.	
	Anskaffelse av krisestøtteverktøyet CIM	2017-691866	Anses ok. Det er uenigheter om denne praksisen er innenfor regelverket.	

DETALJTEST – HAR STORE OPPDRAG BLITT UTLYST

TESTENE VISER AT IVAR HAR GENERELT GOD KONTROLL PÅ AT STORE INNKJØ, MEN AT DET KAN VÆRE UTFORDRINGER PÅ MINDRE OG LØPENDE INNKJØP

	Leverandør	Innkjøp i 2017	BDO fra kommentar	IVAR fra kommentar
	PURAC	95 866 899	Anses ok.	
	MASIV BYGG AS	70 108 750	Anses ok.	
	FINNØY GRAVE- OG SPRENGNINGSER	4 737 569	Anses ok.	
	ECS AUTOMATION AS	4 088 631	Anses ok.	
	VOLVO MASKIN AS	2 595 418	Anses ok.	
	TUNGE MASKIN AS	1 733 483	Anses ok.	
	KYMAR AS	733 646	Innkjøp som ble gjort grunnet et havari på en pumpe. Kymar ble valgt da det etter IVAR sin mening kun var Kymar som hadde nødvendig kompetanse. Generelt skal innkjøp over 100 000 på gjennom konkurranseprosess uavhengig av tidligere erfaringer, og det stilles store krav til sannsynlig gjøring/dokumentasjon for å påberope seg dette unntaket i tråd med FOA § 5-2 a). Ved noen tilfeller kan det være unntak for dette ved for eksempel hasteoppdrag jfr. FOA § 5-2 c).	
	GJESDAL BYGDESERVICE BA	467 878	Basert på mottatt informasjon synes det at leverandøren ble valgt basert på tidligere erfaringer og vurdering av kompetanse og pris. Generelt skal innkjøp over 100 000 gjennom konkurranseprosess uavhengig av tidligere erfaringer.	

SUMMERING MINDRE KJØP (1/2)

TESTING AV INNKJØP FRA LEVERANDØRER MED GJENNOMSNITTLIG FAKTURA <100 000 VISER AT DET KAN VÆRE AVVIK VED 50% AV TILFELLENE

	Leverandør	2014 - 2017	BDO fra kommentar	IVAR fra kommentar
	MAGNAR EIKELAND KONTORUTSTYR AS	1 548 691	I brudd med anskaffelsesreglene – Rammeavtale er nå utlyst i Doffin og anses derfor som under retting.	
	SALSNES FILTER AS	1 146 250	Anses ok.	
	ALLKOPI AS	1 033 880	Anses ok.	
	SAR AS	530 193	Anses ok.	
	TOOLS AS	349 303	I brudd med anskaffelsesreglene – Rammeavtale for produktområdet er nå inngått med konkurrent, anses derfor som rettet.	
	MALTHUS UNITEAM AS	325 047	Anses ok.	
	VASSBYGG AS	1 188 918	Basert på mottatt informasjon synes konkurranseprosessen mangelfull. Forholdet er avsluttet og det anses derfor som rettet.	
	ACOS AS	1 066 326	Se betraktninger om avtalers varighet, side 19.	Se forklaring på side 19
	KLUGE AS	2 991 241	Beløpet består av mange mindre anskaffelser uten gjennomført konkurranseprosess. Det finnes en unntaksbestemele for dette i regelverket, men det er uklart om og eventuelt hvor mye av innkjøpene som faller inn under unntaket. Unntaket er ved representasjon eller juridisk rådgivning i en tvistesak i for domstoler, nemder eller offentlige institusjoner, forberedelser til dette og til der det er sannsynlighetsovervekt for at det vil bli en slik tvistesak.	

SUMMERING MINDRE KJØP (2/2)

TESTING AV INNKJØP FRA LEVERANDØRER MED GJENNOMSNITTLIG FAKTURA <100 000 VISER AT DET KAN VÆRE AVVIK VED 50% AV TILFELLENE

Leverandør	2014 - 2017	BDO fra kommentar	IVAR fra kommentar
TOPP ARRANGEMENT AS	1 606 735	IVAR benytter leverandøren til julebord. Det ble gjennomført konkurranseprosess i 2015 og samarbeidet har fortsatt siden. Basert på mottatt informasjon, skulle innkjøpene vært på ved hvert julebord vært gjennom konkurranseprosess, alternativt kan en rammeavtale etableres.	
SKJÆVELAND CEMENTSTØPERI AS	1 375 153	Det er uklart hvilke innkjøp som har vært eller ikke vært gjennom konkurranseprosess. Basert mottatt informasjon synes det at det skulle vært etablert en rammeavtale.	
BUGGELAND VASKERI	1 321 327	Det ble gjort avtale etter at tre tilbydere ble invitert i 2011. Basert på mottatt informasjon skulle avtalen vært gjennom konkurranseprosess da terskelverdien på tidspunktet var 500 000. I tillegg er avtalen fra 2011 eldre enn det som er normalen på 48 måneder.	
HAUGSLAND AS	1 155 745	Verksted/service/vedlikehold av hjullastere fra Hitachi. Det foreligger en serviceavtale. Basert på mottatt informasjon skulle dette vært gjennom konkurranseprosess.	
SANDNES PRO-SERVICE AS	1 043 170	«Jobbfrukt» - Det foreligger ikke avtale. Basert på mottatt informasjon skulle dette vært gjennom konkurranseprosess.	
HORPESTAD AS	926 282	Ingen skriftlig avtale. Basert på mottatt informasjon skulle dette vært gjennom konkurranseprosess..	
STEEL SOLUTIONS AS	138 098	Fikk tilbud i 2012 og har sammenliknet priser med konkurrent. Basert på mottatt informasjon skulle dette vært gjennom konkurranseprosess.. Det er dog nære 100 000 terskelen.	

GENERELLE BETRAKTNINGER RUNDT AVTALENES VARIGHET

- For rammeavtaler er det regulert at slike ikke kan inngås for en periode på mer enn fire år i henhold til FOA og åtte år i henhold til FF, med mindre det foreligger særlige grunner. Der det foreligger særlige forhold kan det være unntak, for eksempel saker knyttet til avtalens formål, investeringskostnader eller brukerens behov. For løpende kontrakter er det ikke direkte regulert hva som er akseptabel lengde. Oppdragsgiver har et relativt vidt skjønn ved fastsettelsen av kontraktsperioden, men må selvsagt være innen grunnprinsippene som i av anskaffelsesloven. Det forventes også at oppdragsgiver forholder seg lojalt til regelverkets intensjon.

- I 2007 la KOFA til grunn at en avtale som hovedregel ikke bør løpe lenger enn fire år etter analogi med reglene om rammeavtaler, men dette er ikke mer enn en overordnet retningslinje. Noen konkrete kontraktsforhold kan tilsi en lengre periode. I en sak fra KOFA i 2004 fant klagenemda at en tidsperiode på åtte år var i strid med regelverket. Vurderingstemaet var særlig hvorvidt fordelene med å ha en leverandør over så mange år kunne balanseres mot de markedsmessige konsekvensene det ville ha at konkurrerende leverandører i samme tidsrom ikke slapp til med sine produkter og løsninger. Hva er saksnr på Kofasaken dere referer til? FF §5-3 (12) forklarer vel mulighet for tidsubegrenset kontrakt? Tilsvarende i FOA § 5-4(12) Men, selvfølgelig krever det kritisk vurdering til hva som kan være såkalt tidsubegrenset kontrakt. Kanskje Sak/arkivsystemet til IVAR er et godt eksempel på en tjeneste som er innenfor denne kategorien, og derfor anskaffet med en kontrakt som forklarer at den gjelder inntil IVAR velger å si den opp? Merk også at det er mal fra Statens standardavtaler som er brukt som kontrakt med Acos.
- Meget l[illegible]e.
- Følgend[illegible]
  - Y[illegible] konkurranse m[illegible]
  - K[illegible]
  - O[illegible]
  - H[illegible]
  - D[illegible]

Saksnummer 2004/16 (se side 10 og 21 og 28) *ved å utlyse en konkurranse om kontrakt og opsjoner med varighet og omfang som begrenser konkurransen i en tidsperiode på potensielt 8 år, har brutt kravet til konkurranse i lov om offentlige anskaffelser § 5 annet ledd.*

Selv om den er tidsubegrenset skal være særlige grunner til at disse skal være mer enn 4 / 8 år. Som et tiltak kan dere legge ny utlysning av denne inn i planen deres.

GENERELLE BETRAKTNINGER UTVIDET EGENREGI OG OFFENTLIG-OFFENTLIG SAMARBEID – FE AS OG LYSE

- Selv om FE AS er en offentlig oppdragsgiver, og er at AS som direkte eller indirekte har 100 % offentlige eiere, er ikke dette nødvendigvis tilstrekkelig for å underlegges regelverket for utvidet egenregi / offentlig-offentlig samarbeid.
- Spørsmålet er om FE AS dets eiere offentligrettslig organer etter forskriften § 1-2 (2) - Det må gjøres en vurdering hvor den konkrete problemstillingen i dette tilfellet er om selskapet eller eierne er opprettet for å «tjene allmennhetens behov og ikke er av industriell eller forretningsmessig karakter». Det må gjøres en bred helhetsvurdering hvor enkelte momenter er mer sentrale enn andre.
- Da den ene eieren, Lyse, er en kommersiell aktør legges det til grunn at svaret på problemstillingen er at selskapet er av industriell og forretningsmessig karakter og at selskapet ikke å anse som en offentlig oppdragsgiver.
- Gitt tilgjengelig informasjon synes anskaffelsen på bakgrunn av ovenstående etter vår mening ikke innenfor «utvidet egenregi». Dermed er det nærliggende å konkludere med at IVAR IKS har foretatt en direkteanskaffelse i strid med regelverket.
- Det er også slik at dersom anskaffelsen av tjenesten skulle være å anse som innenfor «utvidet egenregi», så må slike anskaffelser offentliggjøres for å ivareta muligheten for eventuell rettslig etterprøving.
- For det tilfelle at oppdragstaker (forbrenningsanlegget/selskapet) er å anse som et organ underlagt regelverket er utgangspunktet at regelverket skal følges også i slike tilfeller.
- Det har imidlertid i praksis utviklet seg unntak for såkalt «utvidet egenregi» som nå er kodifisert i forskriftene, se blant annet FOA § 3-1: kontrollvilkåret, omsetningsvilkåret, ikke private eierandeler.
- Ut over ovenstående har den økonomiske størrelsen på anskaffelsene betydning for når en offentlig oppdragsgiver som IVAR IKS må kunngjøre en konkurranse om anskaffelsen. Dette har med terskelverdier å gjøre. Over terskelverdiene er det kunngjøringsplikt. Under terskelverdiene er reglene mindre strenge, men anskaffelsesrettslige prinsipper må likevel følges, for eksempel krav om konkurranse og etterprøvbarhet.
- Avslutningsvis legger vi til at det følger av praksis at unntak fra anskaffelsesregelverket skal tolkes restriktivt, og bevisbyrden for at vilkårene er oppfylt, ligger på den som påberoper seg at det foreligger et unntak fra de alminnelige reglene om konkurranseutsetting.

Saksframlegg

Justering av satser for erstatning for rettighet til å anlegge å ha liggende ledningsanlegg

Saksbehandler: Odd Hummervoll
Arkivsak nr: 13/495

Utvalg	Tidspunkt	Saksnummer
Styret IVAR IKS	08.06.2018 09:00	2018/15

Vedlegg:
Justerte erstatningssatser

Saksutredning:
I forbindelse med etablering av ledningsanlegg betaler IVAR grunneiere erstatning for skader og ulemper som påføres grunneier i forbindelse med anleggsarbeidene. I tillegg til dette betaler IVAR ut en fast meterpris for rettigheten til å anlegge og ha liggende ledningsanlegget samt erstatning for de begrensninger som legges på en restriksjonssone over ledningsanlegget.

Typiske restriksjoner kan være:

a. Det er ikke tillatt å føre opp bygninger eller andre konstruksjoner. Unntatt fra denne bestemmelsen er bygg eller konstruksjoner som har direkte tilknytning til VA-ledningene.
b. Sprengningsarbeider er ikke tillatt. Ved sprengningsarbeider i nærheten av sikringssonen skal ledningseier forhåndsvarsles. Det må dessuten generelt vises nødvendig forsiktighet overfor VA-ledningene ved sprengningsarbeider.
c. Endring av terrengnivå ved planering eller oppfylling er ikke tillatt uten god-kjenning fra IVAR IKS. Søknad om planeringstiltak forelegges IVAR IKS, før endelig behandling i kommunen.
d. Trær og busker med høyde over 4 m eller rotsystem som kan skade lednings-anlegget, er ikke tillatt.
e. Det er ikke tillatt å lagre forurensende eller giftige stoffer som for eksempel oljeprodukter, sprøytemidler, gjødningsprodukter o.l. innenfor sikringssonen
f. Uten tillatelse fra IVAR IKS og kommunen kan det ikke foretas dypdrenering eller avledning av drens/overflatevann til sikringssonen. Unntatt fra denne bestemmelsen er vanlig jordbruksdrenering.
g. Uten tillatelse fra IVAR IKS og kommunen kan det ikke foretas opparbeidelse av terreng, eller etablering av innretninger, som unødig vil fordyre og/eller vanskeliggjøre atkomst til og vedlikehold av VA-ledningene.
h. Planer for utbygging av veier innen sikringssonen skal forelegges IVAR IKS, før endelig behandling i kommunen
i. Planer for graving for og legging av kabler innen sikringssonen skal forelegges IVAR IKS, før endelig behandling i kommunen.

I forbindelse med prosjekter på slutten av 90-tallet ble denne summen satt til 20 kr per løpemeter.

Denne summen med noen tilpassinger er benyttet siden.

I forbindelse med at IVAR skal i gang med flere større ledningsprosjekter har vi sett behov for justering av satsen.

Det vises til vedlagt redegjørelse.

Forslag til vedtak:
Følgende nye satser for rettigheten til å anlegge og ha liggende ledningsanlegg vedtas:

Bredde med restriksjon	Tidligere sats	Ny sats
0 – 10 m	20kr	30 kr
>10m	20kr	40 kr

Med hilsen

Kjell Øyvind Pedersen

Odd Hummervoll

Justering av satser for rettighet til å anlegge /ha liggende ledninger

I forbindelse med utbygging av to forskjellige ledningsanlegg for IVAR i 2018 er det oppstått behov for en revidering av IVAR sin sats på erstatningsoppgjør for rettigheten til å anlegge og ha liggende ledninger på annen manns eiendom. Denne satsen er en meterpris for ulemper/restriksjoner forbundet med å ha liggende IVAR-ledning på sin eiendom og oppgjøres i en engangssum. Eventuelle erstatninger for skader, avlingstap og annet forbundet med gravearbeidene holdes utenom.

Siste gang denne satsen ble satt var for ca 20 år siden, da det ble ført en ulempeerstatning på 20kr pr løpemeter VA-grøft.

IVAR setter en restriksjon på 4m fra ledning for «normale» ledningsdimensjoner og 10m for større ledningsdimensjoner. Det er derfor naturlig å dele satsen i to.

Forslag til ny ulempeerstatningssats:

Bredde med restriksjon*	**Tidligere sats**	**Ny sats****
0 – 10 m	20kr	30 kr
>10m	20kr	40 kr

*Bredde med restriksjoner er bredden av belte hvor IVAR legger restriksjoner.

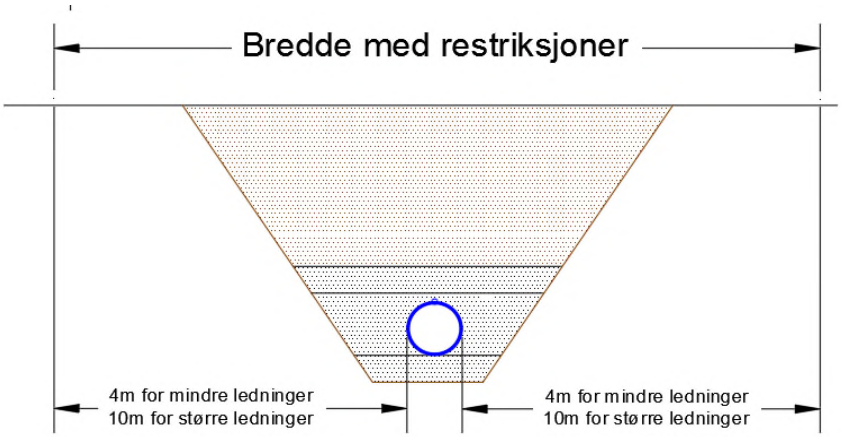

** Ny sats er beregnet i henhold til utviklingen av kroneverdien med utgangspunkt i konsumprisindeksen. Konsumprisindeksen viser en prisstigning på 51% fra 1997 til 2017. Grøftebredde over 10m er satt ca 30% høyere enn en «normal grøft».

21.03.18
Morten Fenne
Avdelingsingeniør IVAR

Saksframlegg

Orienteringssaker

Saksbehandler: Eli Marie Apell
Arkivsak nr: 18/316

Utvalg	Tidspunkt	Saksnummer
Styret IVAR IKS	08.06.2018 09:00	2018/16

Underliggende saker:

Saksnummer	Tittel
2018/16.1	Økonomirapportering per 1. tertial 2018
2018/16.2	Status nyanlegg pr 31.03.2018

Saksutredning:

Forslag til vedtak:
Sakene tas til orientering

Med hilsen

Kjell Øyvind Pedersen

Eli Marie Apell

Saksframlegg

Økonomirapportering per 1. tertial 2018

Saksbehandler:	Jostein Karlsen
Arkivsak nr:	18/317

Utvalg	Tidspunkt	Saksnummer
Styret IVAR IKS	08.06.2018 09:00	2018/16.1

Vedlegg:
Hovedoversikt økonomirapport 1. tertial 2018

Saksutredning:
Vedlagt følger hovedoversikt pr. 1. tertial 2018.

IVAR IKS har et regnskapsmessig overskudd pr. 30. april 2018 på kr 7,5 mill. mot budsjettert underskudd på 14,9 mill. kroner. Det er i økonomiplanen for 2018 – 2022 budsjettert med et underskudd for hele 2018 på kr 24,5 mill. Dette skriver seg i hovedsak fra renovasjon fordi det er budsjettert med drift for Hogstad deler av 2018 som en del av overgangen til mottak av matavfall på Grødaland. Så er det slik at nye matbehandlingsanlegget er forsinket, og vi får dermed lavere kostnader enn forventet de første månedene av året.

For å få riktig fordeling av kostnader mellom avløp og renovasjon er det lagt opp til interne inntekter/kostnader på Grødaland. Forsinkelsen gir dermed avvik mellom budsjett og regnskap for både driftskostnader og inntekter innen dette driftsområdet.

Forsinket oppstart nyanlegg medfører også lavere avskrivninger enn budsjettert.

Forskyvninger i framdriften for investeringsprosjekter gir lavere rentebelastning enn forutsatt. Underforbruket på netto finansposter skyldes dessuten at kalkylerenten ligger over rentenivået for selskapets lånegjeld. Det forventes at også årsregnskapet vil ha en reserve på finanspostene, og som for 2017 vil det det bli foreslått å godskrive selvkostområdene.

Videre er det både inntektssvikt og budsjettreserver i driften. Dette skyldes i stor grad kostnader knyttet til prosjekter vi utfører for kommuner med utvidet driftsavtale, og disse kostnadene viderefaktureres og gir oss tilsvarende økte inntekter.

Lønnskostnadene ligger noe under budsjett på grunn av periodisering. Det er slik at utslaget av lønnsoppgjøret kommer inn i regnskapet sent på høsten.

Det er utgiftsført kr 250,4 mill. i investeringer mot budsjettert kr 367 mill. per 1. tertial inkl. ubrukte investeringsmidler per. 31.12.2017. Som nevnt er det forsinkelser i framdriften for store investeringsprosjekter

Tallene vil bli nærmere kommentert i møtet.

Forslag til vedtak:
Saken tas til orientering.

Med hilsen

Kjell Øyvind Pedersen

Jostein Karlsen

I·V·A·R

ØKONOMIRAPPORT

Pr. 1. tertial 2018

	Virkelig hittil i år	Budsjett hittil i år	Avvik			2017 Virkelig hittil i fjor	Endring 2017 - 2018
RESULTATREGNSKAP							
Driftsinntekter	**234 596 000**	**238 311 000**	**-3 715 000**			**233 334 303**	**1 261 697**
Lønn	**70 197 000**	72 236 000	2 039 000			66 501 034	**3 695 966**
Andre driftskostnader	**104 711 000**	118 166 000	13 455 000			111 220 667	**-6 509 667**
Avskrivninger	**33 746 000**	38 990 000	5 244 000			32 014 836	**1 731 164**
Finansposter	**18 415 000**	23 809 000	5 394 000			18 190 517	**224 483**
Resultat	**7 527 000**	**-14 890 000**	**22 417 000**			**5 407 249**	**2 119 751**
INVESTERINGER							
Investeringer	250 378 219	367 007 046	116 628 827			209 696 127	40 682 092
Investeringer kommune-VAR	15 473 570	11 026 180	-4 447 390			27 494 141	-12 020 571

MENGDER

	Virkelig hittil i år	Budsjett hittil i år	Avvik i %	Avvik i enhet	Avvik i kr	2017 Virkelig hittil i fjor	Endring 2017 - 2018
Solgt volum vann (1000 m^3)	14 888	15 167	-1,8 %	-279	-412 575	14 233	4,6 %
Mottatt volum avløp (1000 m^3)	17 304	17 000	1,8 %	304	756 706	17 535	-1,3 %
Mottatt restavfall (tonn)	13 151	12 870	2,2 %	281	343 663	12 682	3,7 %
Mottatt våtorganisk (tonn)	8 066	7 840	2,9 %	226	345 780	8 131	-0,8 %
Mottatt papp og papir (tonn)	4 530	4 831	-6,2 %	-301	-168 973	4 908	-7,7 %

Saksframlegg

Status nyanlegg pr 31.03.2018

Saksbehandler: Tor Inge Kjellesvik
Arkivsak nr: 16/614

Utvalg	Tidspunkt	Saksnummer
Styret IVAR IKS	08.06.2018 09:00	2018/16.2

Vedlegg:
Status nyanlegg pr. 31.03.2018

Saksutredning:
Sak til orientering.

Forslag til vedtak:
Saken tas til orientering.

Med hilsen

Kjell Øyvind Pedersen

Tor Inge Kjellesvik

Status nyanlegg

pr. 31.03.2018

Innholdsfortegnelse

PLAN/UTBYGGING 3

Avløp 3

Biogass Grødaland 3

Forbrenningsanlegg Grødaland 5

Rehabilitering og oppgradering av Bore avløpsrenseanlegg 6

Utvidelse Sentralrenseanlegg Nord - Jæren 6

Ny råtnetank SNJ 10

Grytnes og Tau avløpsrenseanlegg 12

Avløp vest, Bråstein – Bore AR. 12

Nye vågen pumpestasjon 13

Vann 14

Ny råvannskilde Birkelandsvannet 14

Utvidelse Langevatn 15

Økning kapasitet overføring Tau 17

Dublering Åsvatnet 17

Installasjon av UV Store Stokkavann 18

Ny hovedvannledning vest 18

Vann Strand Nord 19

Renovasjon 20

Avfallssorteringsanlegg (710760) 20

Behandlingsanlegg for organisk avfall 22

Økonomi 23

Eksterne oppdrag 23

PLAN/UTBYGGING

Her rapporteres de største og viktigste prosjektene. I tillegg til disse er det en rekke mindre prosjekter. Under hvert prosjekt er en kort beskrivelse sammen med status pr. 31.03.2018. Økonomisk status støtter seg til kvartalsrapporter.

Avløp

Biogass Grødaland

Administrasjonsbygget

Slammottak og råtnetanker.

Prosessanlegget

I dag behandles alt slam som produseres i regionen ved Sentralrenseanlegg Nord Jæren (SNJ) i Mekjarvik. Det er forventet en befolkningsvekst som også vil medføre en relativ stor økning i slamproduksjonen fra renseanlegg sør i regionen. Forventet økning vil medføre kapasitetsbegrensninger i slam behandlingen på SNJ med behov for utvidelse.

I tillegg har økt satsing på biogassproduksjon medført ønske om anaerob behandling av matavfallet i regionen. I dag komposteres kildesortert matavfall i komposteringsanlegget på Hogstad som har behov for større investeringer for fortsatt behandling av matavfallet.

Tekniske / økonomiske beregninger viser at det vil være lønnsomt å etablere et nytt slambehandlingsanlegg på Grødaland i Hå kommune. I tillegg til å kunne ta imot alt slam som produseres sør i regionen, vil anlegget også kunne behandle matavfallet både fra privat- og storhusholdninger, dagligvarekjedene, våtorganisk avfall fra industri samt noe husdyrgjødsel som produseres sør i regionen.

Da Lyse har etablert et naturgassnett som strekker seg fra Mekjarvik til Grødaland, vil biogassen fra Grødaland kunne oppgraderes og føres inn på Lyse sitt nett.

Ut fra de mengder som er forutsatt kan behandles i anlegget er gassproduksjonen beregnet til ca. 43 GWh i 2018 og økende til 65 GWh i 2035.

Reguleringsplanen er vedtatt i Hå kommune.

Utslippstillatelse fra Fylkesmannen i Rogaland er gitt.

I prosjektet inngår:

Mottaksanlegg for slam
Produksjonsanlegg for biogass
Avvanning av slam / biorest
Termisk behandling av slam
Oppgraderingsanlegg for biogassen til samme kvalitet som naturgassen
Administrasjonsbygg

Administrasjonsbygget var ferdigstilt i februar 2015. Midlertidig brukstillatelse foreligger. Driftspersonell har flyttet inn i bygget.

Utbyggingsarbeider for prosessanlegget er ferdige. Anleggsteknisk overtakelse for maskinleveranser er ferdig og anlegget er i prøvedriftsfase.

Prøvedrift av biogassanlegget avsluttes vår 2018.

Prosjektet ble i 2014 kalkulert til 315 mill. kr, som ble lagt inn i budsjettet / økonomiplanen for 2015 – 2019.
Prosjektet har fått tilskudd fra Enova på ca. 52 mill. kr. Dette er innarbeidet i budsjettet og økonomiplanen 2016 – 2020.
Forventete sluttkostnader ligger på 347 mill. kr., 32 mil. kr over tidligere kalkyle. Dette betyr at 10 mill. er avsatt i budsjettet for 2018. Den øvrige overskridelse ble budsjettert inn i budsjettet for 2017.

Antatt slutt kostnad	kr 347.000.000,-
Kalkulert kostnad	kr 315.000.000,-
Usikkerhet/margin 15 %	kr 50.000.000,-
Budsjett	kr 296.000.000,-
Bevilget 2018	kr 10.000.000,-
Totalforbruk	kr 347.000.000,-

Forbrenningsanlegg Grødaland
Som en del av utbyggingen av biogassanlegget på Grødaland arbeides det med planer for etablering av et ca. 10 MW forbrenningsanlegg med sikte på ferdigstillelse innen utgangen av 2020. Anlegget skal forsyne biogassanlegget med damp og Kviamarka industriområde med fornybar fjernvarme. Dette betinger at det inngås avtale med Jæren Fjernvarme. Totalt energibehov er estimert til ca. 39 GWh/år (2035) hvorav 23,4 GWh til fjernvarme og 15 GWh til eget dampbehov. Råstoff til anlegget er basert på kvernet returtrevirke slik at biogassanlegget kan forsynes med fornybar energi slik Enova støtten betinger. Til dekning av spisslast/grunnlast vil Tine Meierier supplere med varme fra egen kjelsentral (5MW). Totalt effektbehov blir dermed ca. 15 MW. Dette medfører at anlegget for fjernvarmenett er konsesjonspliktig. Anlegget vil i hovedsak bestå av bygg til forbrenningsanlegg, utvendig brensel håndtering, dampkjel med innvendige dampledninger / dampakkumulator, røykgassrensing, flyge aske silo, skorstein. Anlegget skal plasseres i et separat bygg i tilknytning til biogassanlegget.

Kontrakt for forprosjekt og detaljprosjektering er inngått. Arbeidet med konseptet er ferdig. Forprosjektrapport er klar.

Foreløpig kostnad	kr	Ikke kalkulert,-
Kalkulert kostnad	kr	Ikke kalkulert
Usikkerhet	kr	Ikke kalkulert,-
Budsjett	kr	124.000.000,-
Bevilget 2018	kr	24.000.000,-
Totalforbruk	kr	28.500.000,-

Rehabilitering og oppgradering av Bore avløpsrenseanlegg
Bore avløpsrenseanlegg er et mekanisk anlegg med innløpsrist for fjerning av avløpssøppel og finsiler for fjerning av suspendert stoff (SS). Rensekravet var 20 % SS reduksjon. Økende belastning hvor tilrenningen til anlegget kom over 10 000 pe, førte til at anlegget måtte tilfredsstille andre rensekrav. Anlegget fikk krav om 50 % SS reduksjon og 20 % BOF_5 reduksjon (målemetode for mengde organisk stoff).

Belastningsøkning og nye konsesjonskrav førte til at anlegget måtte oppgraderes. Bore avløpsanlegg er en del av Avløp Vest som er valgt som løsning for å løse ut de nye områdene Sandnes Øst og Bybåndet Sør. Dette er behandlet i Hovedplan avløp 2015 – 2050. Bore avløpsrenseanlegg er forutsatt flyttet i denne planen. Oppgraderingen og rehabiliteringen av anlegget har tatt hensyn til dette og det er ikke gjort større tiltak enn nødvendig for å tilfredsstille konsesjonskrav og nødvendige tiltak rent driftsmessig.

Arbeidene ble satt ut som en totalentreprise hvor det inngikk utskifting av finsiler med tilhørende utstyr og økning med en sil, nytt slamhåndteringssystem for de 3 finsilene, nytt containerutlastingssystem, nye porter, nytt gulvbelegg i prosessanlegget og nytt styrings-/automatiseringssystem.

Arbeidene er ferdigstilt og anlegget satt i drift. Prøveperioden gikk ut i slutten av juni 2017. Anlegget klarte ikke garantikravet og ble derfor ikke overtatt. Salsnes Filter AS utarbeidet en tiltaksplan for at anlegget skal kunne klare garantikravene. Arbeidene med dette er nå gjennomført. Ny prøveperiode på 3 mnd. er avsluttet. Anlegget tilfredsstiller nå konsesjonskravene. Anlegget er overtatt og overlevert til Drift.

Slutt kostnad	kr	12.513.000,-
Kalkulert kostnad	kr	12.500.000,-
Budsjett	kr	12.500.000,-
Bevilget 2018	kr	0,-
Totalforbruk	kr	12.513.000,-

Utvidelse Sentralrenseanlegg Nord - Jæren
Renseanlegget ble i sin tid bygget som et kjemisk anlegg med krav til reduksjon av utslipp av fosfor (P). I takt med nye krav til utslipp av avløpsvann har også konsesjonen for SNJ endret seg. I dag har vi krav til reduksjon av organisk stoff. Siden vi har mye oppløst organisk stoff inn til anlegget i Mekjarvik, klarer ikke den kjemiske prosessen å fjerne dette. Vi hadde derfor problemer med å overholde konsesjonskravene.

Nye prognoser for befolkningsutviklingen tilsier at vi i tiden fram mot 2050 vil få en befolkningsøkning på ca. 150 000 innbyggere som skal sogne til renseanlegget.

Ny reguleringsplan og konsekvensutredning for utvidelse av renseanlegget er utarbeidet. Planen er vedtatt i Randaberg kommune.

Gjennom prosessvurderinger har vi kommet fram til at den prosessen som vil være mest gunstig for oss med hensyn på:

- Investeringskostnader
- Driftskostnader
- Slamproduksjon og slam behandling
- Gassproduksjon
- Produksjon av gjødsel
- Miljø (CO_2 regnskap)
- Fosforrensing

Valget er en Aktiv slam prosess. Dette er en biologisk prosess hvor organisk materiale nedbrytes ved hjelp av bakterier og tilsetting av oksygen. Slammet felles så ut i sedimenteringsbassenger og den klare vannfasen slippes ut av renseanlegget.

Filterhallen

Fortykkere for filterslam og bioslam

Ett av tre luftebasseng

Pumpekjeller for retur- og overskudd slam

Anlegget var forutsatt å stå ferdig i høsten 2016, dette med unntak av arbeider i eksisterende anlegg som skulle vært ferdig sommer /høst 2017.
Betongarbeidene har ligget flere mnd. etter planlagt framdrift. Dette har ført til en forskyvning i oppstart for tekniske fag og ferdigstillelse av anlegget forskyves.

I begynnelsen av juli 2016 hadde vi et uhell på anlegget der en vannledning til Kruse Smith AS gikk lekk. Dette førte til at vi fikk en oversvømmelse av enkelte deler av anlegget. Vi fikk også en heving av grunnvannsstanden. Anlegget er ikke bygget for å kunne tåle trykket fra grunnvannet. Derfor er det pumpebrønner rundt i anlegget hvor grunnvannet kan holdes nede. Pumpene som entreprenøren hadde ansvar for, var ikke i drift. Vi fikk da en skade på bunnplaten til et av luftebassengene (L1). Kostnadene for dette dekkes av entreprenøren. Dette førte til ytterligere forsinkelser.

Med disse forsinkelsene stod nyanlegget ferdig i mai 2017. Ferdigstillelse av linje 2 som innbefatter nytt luftebasseng og ombygging av 4 av de eksiterende sedimenteringsbassengene var ferdig i første halvdel av juli 2017, mens det resterende anlegg som innbefatter ombygging av de siste eksisterende sedimenterings bassengene var ferdig og klare for igangkjøring nå i mars 2018. Grunnen til at disse ikke ble ferdig før var at vi måtte vente med å ta de gamle bassengene ut av drift inntil det nye anlegget var i stabil drift. Dette for å opprettholde størst mulig rensegrad.
Alle deler av anlegget er nå idriftssatt og er under igangkjøring.

Ingen av entreprisene er enda overtatt. Sluttoppgjøret gjenstår for alle entreprisene.

Antatt sluttkostnad ligger nå på 570 mill. kr.
Det er satt av 20 mill. kr i budsjettet for 2018 slik at totalt budsjett blir 570.000.000,- kr

Forventet slutt kostnad	kr 569.500.000,-
Kalkulert kostnad	kr 466.000.000,-

Budsjett	kr 570.000.000,-
Totalforbruk	kr 505.500.000,-

Ny råtnetank SNJ

Som et ledd i å øke kapasiteten på eksist. biogassanlegget på SNJ, er det nå bygget ny råtnetank. Tanken har et volum på 3500 m^3. Dette øker kapasiteten med 50 %. Etter de prognoser som foreligger skal vi da ha kapasitet nok fram til 2035.

Prosjektet omfatter detaljprosjektering og bygging av ny råtnetank som skal etableres og tilknyttes eksisterende Sentralrenseanlegg på Mekjarvik.
Råtnetanken skal ha samme volum som de 2 eksisterende tanker, 3500 m3 og skal utføres i betong. Anlegget inkluderer komplett råtnetank med utstyr for omrøring, gassbehandlingssystem, varmevekslere, utstyr for uttak av sand og adkomstluke for rengjøring av bunnseksjon, slamsil og luktbehandling av avgasser fra gasslåser, samt nytt mellombygg for pumper, rør og utstyr etc.

Ny råtnetank og nytt mellombygg med tilhørende pumper, rør utstyr skal integreres som en del av eksisterende anlegg.

Kostnadene er kalkulert til 31,5 mill. kr.

Samtidig med utbygging av dette anlegget skal eksisterende anlegg oppgraderes. Kostnadene er kalkulert til 43.5 mill. kr. Dette innebærer utskifting og oppgradering av eksist. rør, pumper, kabelbruer og nytt ventilasjonsanlegg i eksist. mellombygg.

Prosjektene er i budsjettsammenheng som nevnt over, satt opp som to prosjekter. Men de to prosjektene går slik inn i hverandre at det er vanskelig å skille og fordele kostnadene. Derfor av praktiske hensyn er prosjektene slått sammen og rapporteres som ett prosjekt.

Prosjektet gjennomføres ved byggherrestyrte sidestilte entrepriser. Utvidelse omfatter i tillegg til en ny råtnetank, et nytt mellombygg over 3 etasjer inkl. kjeller.

Alle bygge- og maskintekniske arbeidene er nå fullført for ny RT og RT er driftssatt. Ferdigbefaring for de tekn. fag(elektro, rør, ventilasjon og luktreduksjon) er gjennomført.

Eksist. RT 2 er tømt og gjenstående arbeider pågår med rehab. arbeider i eksist. mellombygg og diverse ombygging nær avsluttet .

RT 1 og buffertank 1 gjenstår. Dette arbeidet er blant annet styrt av tiden drift tar for å tømme og rengjøre og driftsette eksist. tanker.

Gjeldene tidsplan legger opp til en ferdigstillelse i løpet av august 2018.

Bilde viser fra venstre ny råtnetank) m/ nytt mellombygg og eksist. buffertank

Antatt slutt kostnad	kr 76.400.000,-
Kalkulert kostnad	kr 78.000.000,-
Budsjett (avsatt i økonomiplanen)	kr 75.000.000,-
Bevilget 2018	kr 0,-
Totalforbruk	kr 70.169.000,-

Grytnes og Tau avløpsrenseanlegg
Tau og Grytnes avløpsrenseanlegg i Strand kommune holder ikke konsesjonskravene eller ligger på grensen for å klare kravet. Kapasiteten på anleggene må økes. Det skulle i første omgang utarbeides et skisseprosjekt for å finne fram til riktig løsning i antall renseanlegg og evt. overføringer til Sentralrenseanlegg Nord-Jæren (SNJ).

Prosjektgruppe er nedsatt.

Konsulent ble engasjert for utarbeidelse av skisseprosjekt. Skisseprosjektet er ferdig utarbeidet og viste at det gunstigeste alternativet var overføring til SNJ. Videre arbeider vil være å få utarbeidet et forprosjekt for overføringen for å få avdekket de utfordringer og usikkerheter et slikt prosjekt vil medføre av tekniske, miljømessige og økonomisk art. Skisseprosjektet viste en anleggskostnad på ca. 250 mill. kr. Dette var det dyreste alternativet i bygge kostnader, men pga. lave driftskostnader og lengre levetid var det det billigste alternativet når en så på årskostnader.

Konsulent er i ferd med å utarbeide forprosjekt for overføring til SNJ.

Antatt slutt kostnad	kr	Ikke fastlagt
Kalkulert kostnad	kr	Ikke fastlagt
Budsjett (Bare posjekteringskost.)	kr	6.500.000,-
Bevilget 2018	kr	5.000.000,-
Totalt forbruk	kr	1.165.000, -

Avløp vest, Bråstein - Bore RA.
Hovedplan avløp for perioden 2015 til 2050 er vedtatt. Prosjektgruppen har startet arbeidet med å kvalitetssjekke traseen fra skisseprosjektet. Dette utfører s via kartgrunnlag og befaringer, for å for å finne den optimale ledningstraseen for avløp vest fra Bråstein til Bore avløpsrenseanlegg. Befaringene ble fullført og avsluttet november 2017. Nytt revidert planforslag, ledningsplan og lengdeprofiler er ferdigstilt.

Videre arbeider;

- Valgt avløpstrase er nå bestemt og kritiske kryssingsområder må avklares, kryssing av Figgjoelven, Ålgårdbanen, jernbanen osv
- Vi har besluttet at detalprosjektering av ledningsanlegget tas i egenregi. For øvrige arbeider må vi ha konsulenthjelp. Utarbeidelse av tilbudsgrunnlag pågår.
- Samarbeid med Statens vegvesen prioriteres, møte avholdes 3. mai. 2018
- Møter med berørte kommuner og andre myndigheter, oppstart mai/juni 2018
- Reguleringsplan KU, oppstart høst 2018
- Grunneierforhandlinger vår/sommer 2019

Foreløpig er det kun avsatt midler til oppstart av prosjekteringsarbeidet.

Antatt slutt kostnad	kr	Ikke fastlagt
Kalkulert kostnad	kr	Ikke fastlagt
Usikkerhet	kr	Ikke fastlagt
Budsjett (Bare prosjekteringskostnader)	kr	10.000.000,-
Bevilget 2018	kr	5.000.000,-
Totalforbruk	kr,	1.631.000,-

Nye vågen pumpestasjon
I forbindelse med utbygging i Vågen i Sandnes og for å redusere oppstuing av avløpsvann i deler av Sandnes sentrum, er det besluttet å flytte Vågen avløps pumpestasjon. Det skal bygges ny stasjon med økt kapasitet for å ta framtidig utbygging. Stasjonen må bygges for også å kunne ta avløpet fra avløpssystemet Sandnes Vest. Dette er avløpssystem med flere pumpestasjoner som går på vestsiden av Sandnes over Soma, Bærheim og til Forus. Skulle noen av pumpestasjonene stanse, har det ikke overløp, og avløpet må da gå som før til Vågen.

Stasjonen flyttes noe lenger nord og inn fra kaien. Det skal etableres nytt overløpssystem slik at evt. overløp ikke kommer ut innerst i Vågen slik som i dag.

Det har vært et ønske fra utbyggerne av Indre Vågen at stasjonen plasseres under bakken i sin helhet.

Detaljprosjekteringen er i all hovedsak ferdigstilt. Utsendelse av anbudsdokumenter er imidlertid blitt forsinket. Bygg kontrakt og kontrakt for leveranse av pumper er inngått. Resterende kontrakter er ytterligere forsinket og forventes inngått våren 2018.

Anleggsarbeider er startet opp med spunting som er ferdigstilt. Utgraving innenfor spunt er ferdig og bunnplate er støpt.

Foreløpig antas anlegget ferdig i løpet av andre/tredje kvartal 2019.

Antatt slutt kostnad	kr	68.500.000,-
Kalkulert kostnad (vedtatt av styret før oppstart)	kr	80.000.000,-
Usikkerhet / margin	kr	10.000.000,-
Budsjett	kr	64.000 000,-
Bevilget 2018	kr	13.000.000,-
Totalforbruk	kr	15.510.000,-

Nytt utslipp Nærbø renseanlegg

I forbindelse med oppgradering av Nærbø avløpsrenseanlegg, ga Fylkesmannen den 09.11.2016 ny utslippstillatelse. I tillatelsen er det krav om å etablere nytt utslippspunkt min. 400 meter fra land, på ca. 10 meters dyp Frist for ferdigstillelse er satt til 31.12.2018.

Konsulent er engasjert.

Fylkeskommunen og Stavanger Maritime museum er tilskrevet. Museet har meldt at de vil foreta registreringer i sjøen.

Fylkesmannen er tilskrevet.

Kommunen har signalisert at det må søks om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel.

Antatt slutt kostnad	kr	10.000.000,-
Kalkulert kostnad	kr	14.000.000,-
Margin/ usikkerhet	kr	4.000.000,-
Budsjett	kr	14.000.000,-
Bevilget 2018	kr	14.000.000,-
Totalt forbruk	kr	29,730, -

Vann

Ny råvannskilde Birkelandsvannet
Formålet med prosjektet er å koble inn ny råvannskilde til IVARs vannforsyning. Dette i tråd med ”Hovedplan drikkevann 2050” og styrets vedtak av 23. september 2011 om valg av Birkelandsvannet som ny råvannskilde.

Før fysiske tiltak kan starte må følgende utføres:

- Birkelandsvannet må inn i regionale planer som drikkevannskilde
- Konsesjon for uttak av vann må innhentes fra NVE, vannressursloven
- Tillatelse for uttak av drikkevann fra mattilsynet, drikkevannsforskriften
- Råderettigheter til uttak av vann sikres gjennom avtaler med grunneiere
- Regulering for bygging av fysiske anlegg, anleggsveier, deponier og tekniske installasjoner
- Avtaler med grunneiere om anleggsetablering

Prosjektet omfatter bla. bygging av følgende anlegg:

- Vanninntak på ca. 80 m dyp i Birkelandsvannet
- Vanntunnel fra Birkelandsvannet til dagens Stølsvann tunnel
- Pumpestasjon
- Adkomsttunneler under bygging og drift
- Anleggsveier og framtidige adkomstveier

Revidert forslag til konsekvensutredningsprogram 1. høringsforslag, ble oversendt til NVE i juli 2013, endelig forslag ble oversendt i november 2013. Planprogrammet ble lagt ut på høring og høringsfrist var 31. januar 2014. Det ble avholdt folkemøte 9. januar.

Planprogrammer ble godkjent av NVE, men de satte også krav til at Store Myrvatn skulle konsekvens utredes på samme måte som Birkelandsvannet. NVE har også kommet med spesifiseringer av forventninger til hydrologi og fiskerapport. Dette har ført til noe mer utredningsarbeid og forsinkelse for innsending av planen i forhold til opprinnelig planlagt. Konsesjonssøknad ble sendt NVE i november 2015. Konsesjonssøknaden har vært ute på høring. Høringsfristen gikk ut 18.03.2016. Tilsvar på innkomne kommentarer er sendt NVE. Sluttbefaring i feltet ble avholdt 27. oktober 2016. IVAR ble oversendt kommentarer etter sluttbefaringen og IVARs tilsvar ble sendt i juni 2017. Det er avdekket en skrivefeil i saksfremlegg til fylkesutvalget. Saken er derfor behandlet på nytt. IVAR ble bedt om å gi ekstra begrunnelse for behovet. Utvalget hadde møte 17.4-18 og frarådet NVE å gi konsesjon på Birkelandsvatn og heller at Store Myrvatn ble benyttet.

Antatt behandlingstid var 1-2 år. Det har nå gått 2,5 år.

Reguleringsprosessen for bygningsmessige tiltak iht. PBL, søkes utført når konsesjon foreligger, dette da fylkeskommunen har anmodet Bjerkreim kommune om å følge opp når konsesjon foreligger. Kommunen vil ikke behandle en reguleringssøknad før det foreligger konsesjon.

Det arbeides med å få Birkelandsvannet inn i regionplanen som framtidig drikkevannskilde. Henvendelse ble sendt Fylkeskommunen i oktober 2013 og det er avholdt møte med

Fylkeskommunen sammen med Bjerkreim 27. januar 2014. Parallelt arbeides det med å få Birkelandsvannet inn i kommunens arealdel.

I konsesjonssøknaden søker IVAR om allmannastemning for å sikre alle rettigheter i forhold til bruk av eiendommer og avløsning av rettigheter for tiltaket. Årsaken til at allmannastemning ønskes er at det er uklart hvem som har ekspropriatstatus. Byggestart avhenger av hvor fort konsesjonssøknad og reguleringsprosess blir gjennomført.

Stipulerte kostnader er foreløpig satt til ca. 276.000.000,- kr. inkl. prisstigning. Nærmere kostnadskalkyler vil bli utarbeidet i forprosjektet når konsesjon foreligger.

Antatt slutt kostnad		kr	Ikke fastlagt
Kalkulert kostnad		kr	Ikke fastlagt
Usikkerhet		kr	Ikke fastlagt
Budsjett		kr	23.500.000,-
Bevilget	2018	kr	0,-
Totalforbruk		kr	15.409.000,-

Utvidelse Langevatn
Formålet med prosjektet er å utvide kapasiteten samt ombygging av prosessen basert på Ozon og biofiltrering. Dette i tråd med" Hovedplan drikkevann 2050" og styrets vedtak av 23. september 2011.

Gjennom hovedplanarbeidet og diverse utredninger tilknyttet denne er det trukket den konklusjon at et anlegg basert på ozon og biofiltrering vil i størst mulig grad oppfylle de forutsetninger og krav som er stilt til et nytt anlegg.

Disse hovedkravene er;

- Være godkjent av Mattilsynet
- Tilfredsstille alle krav i drikkevannsforskriften til god hygienisk og bruksmessig kvalitet
- Nærmere spesifisering av vannkvalitet som er strengere enn i drikkevannsforskriften:
- Fargetall: < 10 mgPt/l (krav < 20 mgPt/l)
- Temperatur: < 10 ^{o}C (ikke spesifikke krav i drikkevannsforskriften til temperatur)
- Lukt og smak: Fortynningsfaktor maks 2 v/25°C (krav maks 3 v/25°C)
- Vannbehandlingen skal gi optimal korrosjonsbeskyttelse (PH, Ca., alkalitet) og minimalisere slamdannelse på fordelingsnettet.
- Råvannskilden og vannbehandlingsanlegget skal representere robuste løsninger.
- Det skal leveres nok vann også i ekstreme tørrværsperioder
- I valg av råvannskilde og vannbehandling skal det foretas kost- / nytte vurderinger og det skal være fokus på bærekraftige løsninger.

Anleggsarbeidene startet opp i november 2014. Arbeidene pågår fortsatt for fult.

Arbeidene fram til nå har gått uten spesielle problemer.

Betongarbeidene er godt i gang

De bygningsmessige arbeidene er tidligere rapportert forventet ferdig sommeren 2018. Dette er ca. 6 måneder etter opprinnelig framdrift som forutsatte idriftsettelse årsskiftet 2017/18. Vi ser imidlertid at vi kommer til å få ytterliggere noen måneders forsinkelse. I løpet av høsten/vinteren 2018 vil det utføres avsluttende arbeider, testing og tilpassing til eksisterende anlegg og drift på anlegget forventes per i dag mot slutten av 1. kvartal 2019. Arbeider med ombygging av eksisterende anlegg planlegges i løpet av 2019.

Antatt slutt kostnad	kr	969.000.000,-
Kalkulert kostnad	kr	1.100.000.000,-
Usikkerhet /margin ca. 20 % av forventet entreprise kostnad	kr	155.000.000,-
Budsjett	kr	980.000.000,-
Bevilget 2018	kr	200,000.000,-
Totalforbruk	kr	710.600.000,-

Økning kapasitet overføring Tau
Prosjektets formål er å øke kapasiteten på overføringssystemet fra Krokaheia vannbehandlingsanlegg til Tau.

Prosjektet består av følgende tiltak:

- Nye pumper i Krokaheia høydebasseng (avventes til etter dublering Åsvatnet og utvidelse basseng Århaug)
- Ny trykkreduksjonsstasjon Åsvatnet.
- Ny trykkreduksjonsstasjon Neskrossen.
- Utkobling av basseng og etablering av trykkreduksjonsstasjon Tjøstheimlia
- Returpumpe i basseng Århaug (Inngår i bygging av basseng på Århaug).

Det er inngått kontrakt med totalentreprenør for bygging av 3 trykkreduksjonsstasjoner. Det har vært nødvendig å gå til ekspropriasjonssak for å kunne bygge stasjonen ved Åsvatnet.

Stasjonene på Neskrossen og Tjøstheimlia er ferdige og tatt i bruk og stasjonen ved Åsvatnet er klar for trykktesting. Stasjonen ved Åsvatnet forventes ferdigstilt i løpet av 2.kvartal 2018.

Antatt slutt kostnad	kr	8.700.000,-
Kalkulert kostnad	kr	8.700.000,-
Budsjett	kr	8.700.000,-
Bevilget 2018	kr	0,-
Totalforbruk	kr	7.550.000,-

Dublering Åsvatnet
Prosjektet går ut på å legge ny vannledning over Åsvatnet i Strand kommune.

Hensikten med vannledningen er å sikre vannforsyning til Tau som i dag forsynes av en vannledning som krysser Åsvatnet. Denne nye vannledningen vil da være en dublering som gjør det mulig å opprettholde vannforsyningen selv med brudd på en av vannledningene som krysser vannet. Det er Strand kommune som ønsker denne utbygningen.

I tilknytning til vannledningen skal det etableres ny kum på østsiden av vannet.
Det har vært nødvendig å gå til ekspropriasjonssak for å kunne legge ny ledning på vest-siden av Åsvatnet opp til planlagt trykkøkningsstasjon. Det er søkt, og gitt ekspropriasjonstillatelse for ledningen, men ikke forhåndstiltredelse. Skjønn er avholdt.

Legging av vannledningen over Åsvatnet er tildelt Fiskå Maskin AS med planlagt ferdigstillelse 3. kvartal 2018..

Antatt slutt kostnad	kr	3.800.000,-
Kalkulert kostnad	kr	2.500.000,-
Kalkylen oppjustert og vedtatt av styret	kr	3.800.000,-
Budsjett	kr	2.500.000,-
Bevilget 2018	kr	0,-
Totalforbruk	kr	462.000,-

Tilleggsbevilgning på 1.3 mill. kr ble vedtatt i styremøte den 14. april 2018.

Installasjon av UV Store Stokkavann
IVAR sin hovedvannsforsyning er fra Langevannsverket. Som et supplement til hovedforsyningen og eksisterende reservesystem er det etablert en såkalt krisereserveforsyning fra Store Stokkavatn vannbehandlingsanlegg som ligger i Stavanger kommune. Vannbehandlingshuset er bygd opp med 2 råvannspumper som hver har en kapasitet på 1200 l/s. Det kjøres kun en pumpe om gangen. Eneste behandlingsmåte har til i dag vært desinfeksjon med klor der det doseres en løsning med natriumhypokloritt.

For å styrke den hygieniske barrieregraden installeres det et UV-anlegg i eksisterende bygg.
Byggearbeidene startet i august 2017
Anlegget er nå ferdig og overtatt fra leverandør.

Antatt slutt kostnad	kr	8.221.000,-
Kalkulert kostnad	kr	9.200.000,-
Budsjett	kr	9.200.000,-
Totalforbruk	kr	8.221.000,-

Ny hovedvannledning vest
Det er vedtatt i Hovedplan vann – transportanlegg 2013 at det er behov for ny hovedvannledning fra behandlingsanlegget på Langevatn til høydebassenget på Tjensvoll. Dette for framtidig å kunne tilfredsstille forpliktelsen i forhold til reserveforsyning. Dette skal gjøres ved å styrke transportkapasiteten både fra Langevatn til Orstad, og fra Orstad til Tjensvoll basseng.
Rørledningen skal gå fra nytt vannbehandlingsanlegg på Langevatn til Tjensvoll høydebasseng med dimensjon på Ø 1600 mm ut fra vannbehandlingsanlegget og Ø1200 inn mot bassenget på Tjensvoll. Ledningstraseen vil krysse 6 kommuner, Gjesdal, Time, Klepp, Sandnes, Sola og Stavanger. Foreløpig anslag på lengde er ca. 33 km og ledningsstrekket inneholder 7 ventilkammer og 1 styringsbasseng. Bassenget er planlagt lokalisert på Fjermestad i nærheten av eksisterende styringsbasseng

Konsulentfirmaet Cowi AS er engasjert til utarbeidelse av forprosjekt, reguleringsplan og konsekvensutredning. I kontrakten med COWI ligger det inne opsjon på utførelse av detaljprosjekteringen. Opprinnelig rørtrase var i skisseprosjektet planlagt på vestsiden av Sola flypass men etter innsigelser fra Avinor ble alternative traseer øst for flyplassen vurdert. Forprosjektet er nå basert på trase over Røyneberg til Grannes og tunell eller grovhullsboring fra Grannes til Tjensvoll høydebasseng. Dette trasevalget har redusert lengden på ledningen fra opprinnelig 44 km til 33 km og fremstår som et mer kostnadseffektivt alternativ enn den trase som var foreslått i skisseprosjektet. Forprosjektrapporten forventes ferdig og varsel om planoppstart planlegges utført i løpet av 2. kvartal 2018

Myndighetskrav vil kunne påvirke fremdrift og valg av tekniske løsninger innen følgene områder:

- Arkeologiske undersøkelser kan vise seg å bli utfordrende tidsmessig.
- Fylkesmann og elvemuslinger er noen stikkord å merke seg i forbindelse med kryssing av Figgjoelven.

Antatt slutt kostnad	kr	ikke fastlagt
Kalkulert kostnad	kr	ikke fastlagt
Usikkerhet	kr	ikke fastlagt

Budsjett (avsatt i økonomiplanen)	kr	15.000.000,-
Bevilget 2018	kr	5.000.000,-
Totalforbruk	kr	10.500.000,-

Vann Strand Nord

I henhold til avtale med Strand kommune skal det etableres ny vannledning fra Tøgevågen til Fiskå. Vannledning skal gå innom Alsvik, Kjølevik og Vervik.

PUB har i tillegg til ovennevnte mottatt en bestilling fra Strand kommune på å bygge nye trykkøkningstasjoner i Alsvik, Kjølevik, Vervik og Fiskå, samt ny slamavskiller på Fiskå.

Dette har endret seg av ulike årsaker, se forklaring under fremdrift nedenfor.

På dette grunnlaget ble det besluttet å utarbeidet 4 totalentrepriser.

- Entreprise 1, Sjøledning med landkar på alle lokalisasjoner m/vanntilknytning til eksist. i Tøgevågen og Alsvik. Investeringsprosjekt IVAR IKS
- Entreprise 2, Komplett VA - anlegg på Fiskå inkl. tømme-/drensledning og utslippsledning samt felles bygg for trykkøkingsstasjon og slamavskiller. Investeringsprosjekt Strand kommune
- Entreprise 3, Prefab. trykkøkningsstasjoner i Alsvik. (Strand kommune)
- Entreprise 4, Prefab. trykkøkningsstasjon Kjølevik og Vervik. (Strand kommune)

Status entreprise 1:

- Arbeidene på land med graving grøfter, legging av ledninger og montering av kummer m/utstyr er fullført i Tøgenvågen og Alsvik.
- Arbeider med landtak på Kjølevik og Vervik pågår.
- Levering og legging av sjøledning fra Tøgevågen - Alsvik er nær ferdigstilt.
- Alsvik til Kjølevik, sjøledning lagt til område ved kai i Kjølevik.
- Fremdriftsplan er under revisjon og ferdigstillelse av hele anlegget fra Tøgevågen til Fiskå, forventes ferdigstilt i løpet av juni 2018
-

Status entreprise 2:

- Kontraktsforhandlinger avsluttet og kontrakt inngått med entreprenør. Byggestart 16. april 2018 og ferdigstillelse september 2018.

Status entreprise 3:

- Etter at forprosjekt VA - anlegg Alsvik - Amdal ble fullført, ble det konkluderer med at det var mest hensiktsmessig å ta med trykkøkingsstasjonen på Alsvik inn i dette prosjektet for totaliteten. Entreprisene tas derfor ut.

Status entreprise 4:

- Nytt kommunalt va - nett på begge lokaliseringen ikke bestemt tidsmessig. Derfor er begge stasjonene satt på vent foreløpig.

Antatt slutt kostnad Entreprise 1:	kr	23.800.000,-
Kalkulert kostnad	kr	27.000.000,-
Margin/usikkerhet 15%	kr	3.200.000,-
Budsjett	kr	27.000.000,-
Bevilget 2018	kr	12.000.000,-
Totalforbruk	kr	9.983.000,-

Høydebasseng Håland
For å sikre vannforsyningen i Hå kommune er det inngått avtale mellom Hå kommune og IVAR IKS om fordeling av prosjekter og kostnader for en rekke prosjekter. Dette for å kunne opprettholde vannforsyningen i kommunen dersom IVAR IKS må stenge ned deler av Jærledningen som er IVARs forsyningsledning sørover.
Etablering av et reservemagasin på Håland er ett av disse prosjektene.
I første omgang skal det utarbeides et forprosjekt og evt, utarbeides reguleringsplan dersom kommunen krever dette.

Konsulenttjenester er under utlysning, men vil ikke være engasjert før i august/september 2018.

Antatt slutt kostnad	kr	ikke kalkulert,-
Kalkulert kostnad	kr	ikke kalkulert,-
Budsjett (Kun til utredning/ forprosjekt)	kr	2.000.000,-
Bevilget 2018	kr	2.000.000,-
Totalforbruk	kr	11.500,-

Renovasjon

Avfallssorteringsanlegg (710760)
Etablering av sorteringsanlegg for restavfall for utsortering av plast, metall, papir på nabotomt til dagens gjenvinningsstasjon og forbrenningsanlegg på Forus.
Forprosjektet vedtatt i IVARs styre 07.06.2013. Etter oppdatert prosjekt og ny kalkyle til styremøte 3. november 2014 vedtok styret å bygge anlegget. Det samme gjorde rep. skapet i møte 28. november 2014.

Totale bygge kostnader som ble framlagt for styret og rep. skap var på 592 mill. kr. I tillegg til tidligere bevilget til tomtekjøp, skisseprosjekt, forprosjekt og reguleringsarbeid, grønt tak og andel av adm. bygg for gjenvinningsstasjonen, er det lagt inn 615 mill. kr i investeringsbudsjett 2014 – 2019. (2015-nivå).

Eurokursen da prosjektet ble vedtatt var 8,3. Den har variert mellom 9 og 9,7 i perioden og vil være en usikkerhet til maskinentreprisene er betalt. Prognose for ekstra kostnader pr april 2018 er ca 30 mill kr ekstra

Kostnadene for ekstra peling, inklusiv kostnader for fristforlengelse er ca 23 mill. kr. Det utgjør halvparten av usikkerheten. Kostnader for peling har vært en usikkerhetsfaktor fra forprosjektet.

Kostnadene for ekstra hjelpestål, brannisolering og endret kvalitet på rør for inergenanlegg er ca 27 mill kr. Lengre byggetid har medført noe økning i prisstigning og oppfølgning.

Bygging av anlegget startet i mai 2016. Det er delfrister for sorteringshall, mottakshall, vaskehall og administrasjonsdel. Montering av maskiner i hver av hallene begynner når hver hall er ferdig. Første maskinentreprise begynte i november 2017 i sorteringshallen. Installasjon av VVS, elektro og brannanlegg pågår og blir ferdig før sommerferien.

Ved revisjonsstans på Forus Energigjenvinning, den første i april 2018, begynner montering av maskiner og hulltaking i vegg for transportbånd. Vaskeanlegget blir påbegynt i juli 2018, men allerede i april heises det inn siloer for granulat før hallen lukkes.

Framdrift:
Bygningsmessig hovedentreprise ferdig i september 2018.

Sorteringsanlegg:

Oppstart installasjon maskiner: November 2017
Prøveperiode: November 2018 – januar 2019.

Vaskeanlegg:

Oppstart installasjon maskiner: Juli 2018
Prøveperiode: Februar 2019 - mai 2019.

Antatt sluttkostnad, inkl. økning euro*	kr 638.300.000,-
Kalkulert kostnad	kr 615.000.000,-
Usikkerhet/margin 9,5 % (nov 2014)	kr 50.000.000,-
Budsjett	kr 592.000.000,-
Bevilget 2018	kr 0,-
Til disp. 2018	kr 302.447.000,-
Totalforbruk	kr 368.360.000,-

* Eurokurs 9,8 pr. jan 2018. differanse til Eurokurs 8,3 utgjør 30 mill. kr

Mars 2018: Mens vaskehallen ikke er ferdig pågår montering av maskiner i sorteringshallen

Behandlingsanlegg for organisk avfall
Formålet med prosjektet er å etablere nytt anlegg for forbehandling av matavfall på Grødaland. Anlegget bygges som erstatning for Hogstad komposteringsanlegg som skal fases ut. Anlegget skal forbehandle matavfallet før det går til biogassanlegget.

Prosjektet gjennomføres som en totalentreprise.. Anleggsarbeidene er ferdige. Igangkjøring av anlegget startet i høst 2017 med sikte på anleggsteknisk overtakelse desember 2017. Tidspunktet for anleggsteknisk overtakelse er utsatt til 15.2.2018. Grunnet stort omfang av feil og mangler som skal utbedres før overtakelse.

Prosjektet er i oppstartfasen kalkulert til 205.000.000.- kr. I august 2016 besluttet styringsgruppen at bygget skulle utvides med 6 meter. Dette for å tilrettelegge for mottak av avfall fra nye/større avfallsbiler. Dette økte prosjektkostnadene med 15 mill.kr. Byggetiden Ble forlenget med 2 mnd.

Antatt slutt kostnad		kr 220.000.000,-
Kalkulert kostnad		kr 220.000.000,-
Budsjett		kr 220.000.000,-
Bevilget	2018	kr 25.000.000,-
Totalforbruk		kr 197.600.000,-

Økonomi

Ved utgangen av mars 2018 er det totalt forbrukt ca. 153.000.000- kr. til investeringer. Dette er ca.19.000.000,- kr. under vår periodisering som lå på 172.000.000,- kr. Årsaken er at ikke alle kostnader som skulle vært kostnadsført i første kvartal 2018 er kommer med.

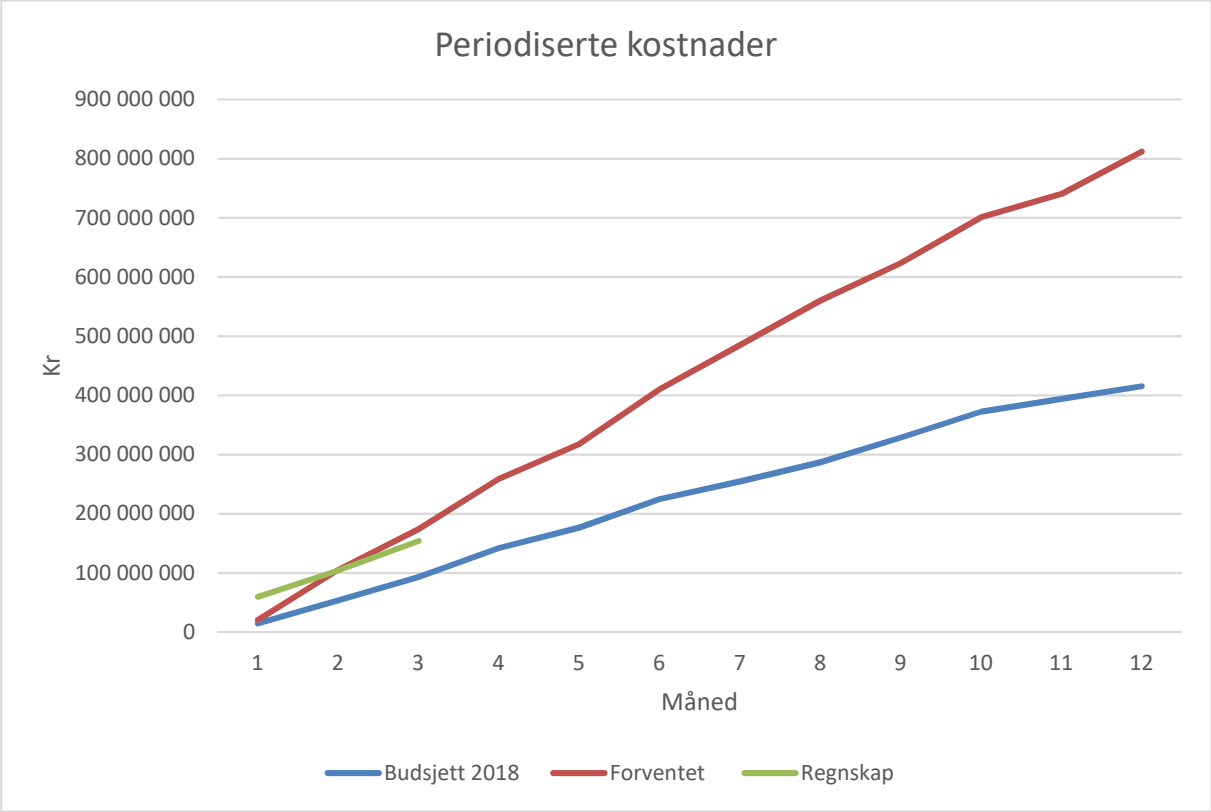

Eksterne oppdrag

Fra og med 2007 har IVAR prosjektansvar for alle investeringsprosjekter innen vann og avløp i Rennesøy kommune og fra og med 2011 var det samme tilfelle for Strand kommune. Fra og med 2012 har Time kommune kommet til og i 2015 kom Finnøy og Hjelmeland. I hovedsak prosjekteres alle anlegg av IVAR. Disse prosjektene rapporteres ikke i denne rapporten.

Mariero 25.04.2018
Tor-Inge Kjellesvik

Saksframlegg

Eventuelt

Saksbehandler: Eli Marie Apell
Arkivsak nr: 18/316

Utvalg	Tidspunkt	Saksnummer
Styret IVAR IKS	08.06.2018 09:00	2018/17

Saksutredning:

Forslag til vedtak:

Med hilsen

Kjell Øyvind Pedersen

Eli Marie Apell